

Nafarroako lege-testuak: lexiko juridiko elebidunaren hustuketa

URRUTIA, Andres

Notarioa. Euskaltzainburua.

Deustuko Unibertsitateko zuzenbide irakaslea

URRUTIA, Esther

Deustuko Unibertsitateko zuzenbide irakaslea

Sarrera data: 2011-03-11

Onarpen data: 2011-06-24

Nafarroako Foru Komunitatearen Aldizkari Ofizialean argitaraturiko 44 lege-testu elebidunek (gaztelania-euskara, euskara-gaztelania) osatzen dute corpusa. Corpus horretatik abiatuta, 7.757 sarrerako datu-base elebiduna moldatu da, semasiologiaren arabera antolatuta, betiere onomasiologiaren ikuspegia baztertu gabe. Horretarako MULTITERM programa erabili da, eta bertara batu dira hainbat xehetasun, hitz baliokideen esparrutik harago doazenak, testua eta testuingurua erakusteko gogoarekin. Corpusaren gainean egindako hustuketa horrek bi helburu izan ditu: lehena, itzultzaileentzat lagungarri izatea, eta, bigarrena, gaztelaniaren eta euskararen arteko esparru juridiko elebidunaren ontze-lanetan aurrera egitea.

Hitz-gakoak: lege-corpus elebiduna, lexiko juridiko elebiduna, hustuketa lexikografikoa, semasiologia, onomasiologia, Nafarroako Foru Komunitatea.

Partiendo de un corpus formado por los textos en castellano y en euskera de 44 disposiciones legales de la Comunidad Foral de Navarra, publicadas en el Boletín Oficial de Navarra, se ha formado una base de datos igualmente bilingüe, logrando así un léxico de 7.757 entradas organizadas de forma semasiológica, pero con vocación onomasiológica. Para ello se ha empleado el programa MULTITERM, que incluye una serie de datos que van más allá de la equivalencia léxica y proporcionan tanto el texto como el contexto del léxico resultante del vaciado de este corpus legal. El objeto del esfuerzo es doble: proporcionar un instrumento de ayuda a los traductores y avanzar en la configuración de un espacio jurídico bilingüe entre el castellano y el euskera.

Palabras clave: corpus legal bilingüe, léxico jurídico bilingüe, vaciado lexicográfico, semasiología, onomasiología, Comunidad Foral de Navarra.

A partir d'un corpus constitué des textes en espagnol et en basque de 44 dispositions légales de la Communauté Forale de Navarre, publiées dans le Bulletin Officiel de Navarre, une base de données bilingue a été élaborée, donnant un lexique de 7757 entrées organisées de façon sémasiologique bien qu'ayant une vocation onomasiologique. On a pour cela utilisé le logiciel MULTITERM qui comprend une série de données qui vont au-delà de l'équivalence lexicale et qui donnent non seulement le texte mais également le contexte du lexique résultant du dépouillement de ce corpus légal. L'objectif de cette démarche est double : fournir aux traducteurs un outil d'assistance et avancer dans la réalisation d'un espace juridique bilingue entre l'espagnol et le basque.

Mots-clés : corpus légal bilingue, lexique juridique bilingue, dépouillement terminologique, sémasiologie, onomasiologie, Communauté Forale de Navarre.

A corpus has been compiled from 44 bilingual (Spanish-Basque, Basque-Spanish) juridical texts published in the Official Gazette of the Charter Community of Navarre (region). On the basis of this corpus, a bilingual database made up of 7,757 entries has been prepared. It is organised according to semasiology, but without discounting the onomasiological perspective at any moment. The MULTITERM programme has been used for this purpose, and into it have been incorporated many details that go beyond the sphere of equivalent words with the aim of including the text and its context. The extraction carried out on this corpus has had two aims: the first, to be of use to translators, and the second, to move the configuration of the bilingual juridical sphere between Spanish and Basque forward.

Keywords: bilingual juridical corpus, bilingual juridical lexis, lexicographical extraction, semasiology, onomasiology, Charter Community of Navarre.

1. Sarrera. Euskarazko lexiko juridiko-administratiboa: sei ezaugarri

Aurten beteko dira hogeita bost urte, UZEI elkarteak *Zuzenbidea* hiztegia argitaratu zuenetik (1985-2010). Hura izan zen lehen aldia, lan batera bilduta ikusten zituena, modu antolatu eta egituratu baten bidez, euskaraz egon zitekeen lexikoa eta mundu juridikoa.

Lan hori, egungo ikuspegitik bederen, hobetzeko modukoa izan zela uste dugu gehienok, baina, aldi berean, aitor dezagun gutxi izan direla hura gainditzeko saioak. Saio horiek, gainera, ez dute, gure iritziz, behar bezala zaindu lexikografia juridikoak premiazko dituen horiek, hots, sistematikotasuna eta juridikotasuna, bi horiek hizkuntzaren eskakizunekin uztartuz.

Zalantzarik gabekoa da, azken hogeita bost urte hauetan aldatu eta ego-kitu egin dela gure pentsamoldean euskararen moduko hizkuntza gutxietsi eta gutxieneko batek galdatzen duen normalizazio- eta normatibizazio-lana, zuzenbideari dagokionez behintzat.

Horrexegatik, eta atari gisa, ez dugu uste alferrekoa denik halako ezaugarri batzuk zerrendatzea, horiek izan baitira, hain zuzen ere, gaur aurkeztuko dugun egitasmoaren abiapuntuak.

1.1. Elkarrekiko lana

Lehen ezaugarria da, bistan denez, elkarrekiko lanarena, legelariena eta hizkuntzaren teknikariena (hau da, itzultzaileena, terminologoena, hizkuntzaren normalizaziorako teknikariena...). Hori da, izan ere, nahitaezko baldintza, euskararen normalizazioa eta normatibizazioa abiarazteko, zuzenbidearen munduan.

1.2. Espezialitate-hizkerak

Bigarren ezaugarria dator azken aldiotan hizkuntzalaritzak gero eta nabariago barruratu duen gogotik, hain justu ere, espezialitateko hizkerak iker-

tzeko gogo horretatik. Horien artean, zuzenbidearena ez da laburrena. Horren adibiderik irtenena da gaiaren inguruko bibliografia ugaria.

1.3. Itzulpen juridikoa

Hirugarren ezaugarria ageriko zaigu euskararen baitan, itzulpen juridikoaren bidez. Hori dugu azken urteetako gertaera, hazkunde zabalekoa, eta, horrekin batera, hark erakarri dituen zereginak, besteak beste, terminologikoa, lexikografikoa, diskurtsiboa eta pragmatikoa.

1.4. Sistema juridikoa, Nafarroako Foru Komunitatean

Laugarren ezaugarria ematen digu egun bizi dugun antolamendu juridikoak berak. Hortaz, Mendebaldeko Europak ezarri sistema juridiko baten barruan ari gara, konstituzioa arau nagusi dugula, eta zuzenbidearen iturburuak hierarkia jakin baten arabera antolatuta daudela.

Jakina da legearen hizkuntzak baduela horretan lehentasuna, lege idatzia baita zuzenbidearen maila gorena eramaten duena. Nafarroako Foru Komunitatean ere, horixe dugu errealitatea, betiere zuzenbide zibilean ohiturari aitortzen zaion lehen lekua aherentzi gabe. Nolanahi den ere, horrekin batera, ezin ukatuzkoa da egun bi legeria bizi direla elkarrekin, Nafarroako Foru Komunitatean: aurrenekoa, estatuari dagokiona, eta, hurrena, Nafarroakoa, horrek dituen berezitasun guztiekin.

1.5. Bi hizkuntza, zuzenbide bera

Horiek horrela, bosgarren ezaugarriak ematen du bidea, agerian uzteko itzulpen juridikoak duela Nafarroan, Espainiako estatuko beste lurralde euskaldunetan bezalaxe, halako tenore berezkoa. Izatez, hemen bi hizkuntzen artean itzultzen da zuzenbide bera; ez, ordea, nazio artean ohiko izaten denez, bi hizkuntzen eta bi zuzenbideen artean, zuzenbide bakoitzak bere hizkuntza duela. Esan dezagun, oraingoz, gai hori, pisurik gabeko baina, esanguratsu gertatu dela gure eginahaletan.

1.6. Europako legeria

Azkenez, aitor dezagun seigarren ezaugarria, Europako zuzenbidea ere hor-
txe dagoela gogorarazteko, Nafarroako Foru Komunitatean indarreko zuzenbi-
dea dela eta, egun batean, luze baino lehen, hura izango zaigula, beharbada
euskararen bitartez, euskaldunon arteko lotunea eta partaidetzarako lanabesa.

2. Egitasmoaren nondik norakoak

2.1. Euskaltzaindiaren eta Euskarabidearen arteko hitzarmena: helburuak

Aurreko sei ezaugarri horiek baliatu ditugu, gure ustez hurrengo urteetan
euskarak egin beharreko bideetatik bat azaltzeko, batez ere, mundu juridiko
eta administratiboan.

Begien bistakoa da, orobat, langintza zabal eta amaierarik gabeko horretan,
pauzoz pauso joan behar dela. Pauso horien artean, laburrena ez da, inolaz ere,
egun hona batzen gaituena, alegia, terminologia juridiko-administratiboarena.

Langintza horretarako aurkeztuko dugu tresna berria, tresna hori lagun-
garri izan daitekeelako, gure aburuz, aurrerapauso hori emateko, euskarazko
lexikografia eta terminologia juridikoan, geroago azalduko dugun bezala.

Aurrerapauso horrek berarekin dakar, datu-base baten bidez, Nafarroako
foru-legeen corpusa oinarri hartuta, horren hustuketa edo erauzketa elebi-
duna egitea. Datu zehatzak jarraian emango ditugu.

Aurretiaz, alabaina, egin dezagun, sarrera laburra, Euskaltzaindiak eta
Nafarroako Gobernuak (Euskarabideak) egitasmo hau nola bultzatu duten
adierazteko.

2.2. Hautuaren arrazoiak

2007. urtean Euskaltzaindiak egin zuen proposamena, eta proposamen
horrek kontuan hartzen zituen ingurumari oso desberdinak. Lehena zen

Nafarroako itzultzaileek sarrera izatea, egun euskaraz egiten den terminologia juridiko-administratiboan. Bigarrena, haiek ere lanabes berria izatea, beraiek egiten duten itzultze-lan horretan, lagungarri izan zekien eurek sortutako terminologia sistematizatua, kontsultarako prest eta gerogarrenean zuzenketarako ere gaitua. Horretan, Nafarroako lege-testuak ziren egokienak, horiek baitute goi maila, lehen esan dugun moduan, Nafarroako antolamendu juridikoan.

Horretan geniharduela, bestelako helburuak ere bete genitzakeela uste genuen, euskararentzat eta akademiarentzat: bateko, Nafarroako Foru Komunitatean ari diren itzultzaile eta teknikarien lana Nafarroatik kanpo ezagutaraztea; eta, besteko, ezaupide hori erabilgarri izatea eragile juridikoen artean, datu-base baten bidez, datu-base horretara biltzen genituela hainbat unitate lexikal, geroago Euskaltzaindiak ere erabil zitzakeenak bere erabaki lexikalak hartzerakoan, Hiztegi Batuan nahiz osterantzekoetan.

Bazen, bestalde, halako abantaila eta muga, eginkizun horretan. Muga zen lege-testuen kopuruak ezartzen zuena. Abantaila ere, bide beretik zetorren, lege-testu elebidun horiek itzultzaile-talde jakin eta zehatz baten eskutik zetozelako. Hartara, norberak itzultzean izan dezakeen tankera eta eitea kontuan hartuta, argi dago horiek ahalbidetzen zutela, corpusaren aldetik bederen, ezaugarri testual eta paratestual bateratsuak.

3. Egitasmoaren edukia

3.1. Nafarroako lege-testuak: zerrenda

Berrogeita lau (44) arauk osatzen dute corpora. Corpus hitz hori erabiltzen dugu, MIRIAM URKIAK emandako definizioaren haritik:

Corpusa, adiera modernoan, baliabidea da, zehatzago: hizkuntzaren atal baten erakusgarri gisa erabiltzen den testu-multzo elektronikoa egituratua, erabilera errealak jasotzen dituena, betiere irizpide zehatz batzuen arabera (MIRIAM URKIA, Corpusgintzaren garrantzia..., 1. or.).

Esan gabe doa corpusaren osaera Euskaltzaindiaren eta Nafarroako Gobernaren artean adostu genuela. Horrela, corpora osatzen duten berrogeita lau lege-testu horietatik hiru (3) foru-dekretuak dira.

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFREAN	Decreto Foral Legislativo 150/2002, de 2 de julio, por que se aprueba el Texto Refundido de la Ley Foral del Registro de Explotaciones Agrarias de Navarra	NNUEFL	150/2002 Legegintzako Foru Dekretua, uztailearen 2koa. Onesten du Nafarroako Nekazaritza Ustiategiaren Erregistroari buruzko Foru Legearen Testu Bategina
DFLTRLFCPN	Decreto Foral Legislativo 213/2002, de 14 de octubre, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley Foral de Cuerpos de Policía de Navarra	NPKFLTBLFD	213/2002 Legegintzako Foru Dekretua, urriaren 14koa, Nafarroako Polizia Kidegoei buruzko Foru Legearen Testu Bategina onesten duena
ISD	Decreto Foral Legislativo 250/2002, de 16 de diciembre, por el que se aprueba el Texto Refundido de las Disposiciones del Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones	ODZ	250/2002 Legegintzako Foru Dekretua, abenduaren 16koa, Oinordetzen eta Dohaintzen gaineko Zergaren Testu Bategina onesten duena

Gainerakoak, hau da, berrogeita bat (41) foru-legeak dira.

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFDPN	Ley Foral 4/2000, de 3 de julio, del Defensor del Pueblo de la Comunidad Foral de Navarra	NAFL	4/2000 Foru Legea, uztailaren 3koa, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzkoa
LFTRDRLFA	Ley Foral 5/2000, de 3 de julio, por la que se modifica el Texto Refundido de las Disposiciones de rango legal sobre Financiación Agraria	NFLMXTBFL	5/2000 Foru Legea, uztailaren 3koa, Nekazaritzako Finantzaketari buruzko lege mailako xedapenen testu Bategina aldatzen duena
LFIJPE	Ley Foral 6/2000, de 3 de julio, para la Igualdad Jurídica de las Parejas Estables	BEBJFL	6/2000 Foru Legea, uztailaren 3koa, Bikote Egonkorrentzako Berdintasun Juridikoari buruzkoa
LFSAN	Ley Foral 11/2000, de 16 de noviembre, de Sanidad Animal de Navarra	AOFL	11/2000 Foru Legea, azaroaren 16koa, Abereen Osasunari buruzkoa
LFAF	Ley Foral 12/2000, de 16 de noviembre, de Atención Farmacéutica de Navarra	FLFL	12/2000 Foru Legea, irailaren 16koa, Farmazia Laguntzari buruzkoa
LFGTN	Ley Foral 13/2000, de 14 de diciembre, General Tributaria	NTFLO	13/2000 Foru Lege Orokorra, abenduaren 14koa, Tributuiei buruzkoa

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFTPPACFNOA	Ley Foral 7/2001, de 7 de marzo, de Tasas y Precios Públicos de la Administración de la Comunidad Foral de Navarra y de sus Organismos Autónomos	NFKAEATPPFL	7/2001 Foru Legea, martxoaren 27koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eta haren Erakunde Autonomoen tasa eta prezio publikoei buruzkoa
LFCDN	Ley Foral 5/2001, de 9 de marzo, de Cooperación al Desarrollo de Navarra	GLFL	5/2001 Foru Legea, martxoaren 9koa, Garapenaren aldeko Lankidetzari buruzkoa
LFDN	Ley Foral 15/2001, de 5 de julio, del Deporte de Navarra	NKFL	15/2001 Foru Legea, uztailaren 5koa, Nafarroako Kirolari buruzkoa
LFAANCAN	Ley Foral 18/2001, de 5 de julio, por la que se regula la Actividad Audiovisual en Navarra y se crea el Consejo Audiovisual de Navarra	NIJNIKFL	18/2001 Foru Legea, uztailaren 5koa, Nafarroako Ikus-entzunezkoen jarduera arautu eta Nafarroako Ikus-entzunezkoen Kontseilua sortzen duena
LFRCN	Ley Foral 17/2001, de 12 de julio, Reguladora del Comercio en Navarra	NMAFL	17/2001 Foru Legea, uztailaren 12koa, Nafarroan merkataritza arautzen duena
LFIA	Ley Foral 1/2002, de 7 de marzo, de Infraestructuras Agrícolas	NAFL	1/2002 Foru Legea, martxoaren 7koa, Nekazaritza Azpiegiturei buruzkoa

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFDPVAIDC	Ley Foral 11/2002, de 6 de mayo, sobre los Derechos del Paciente a las Voluntades Anticipadas, a la Información y la Documentación Clínica de Navarra	GEABIAKFL	11/2002 Foru Legea, maiatzaren 6koa, Gaixoaren zenbait Eskubide, hain zuzen ere Biziaren gaineko Aurretiazko Borondateak egitekoa eta Informazioa eta Agiri Klinikoak eskuratzekoa, arautzen dituen
LFEPA	Ley Foral 19/2002, de 21 de junio, reguladora de la Educación de Personas Adultas	HHFL	19/2002 Foru Legea, ekainaren 21ekoa, Helduen Hezkuntza arautzen duena
LFREAN	Decreto Foral Legislativo 150/2002, de 2 de julio, por que se aprueba el Texto Refundido de la Ley Foral del Registro de Explotaciones Agrarias de Navarra	NNUEFL	150/2002 Legegintzako Foru Dekretua, uztailaren 2koa. Onesten du Nafarroako Nekazaritza Ustiatarien Erregistroari buruzko Foru Legearen testu Bategina
DFLTRLFCPN	Decreto Foral Legislativo 213/2002, de 14 de octubre, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley Foral de Cuerpos de Policía de Navarra	NPKFLTBLFD	213/2002 Legegintzako Foru Dekretua, urriaren 14koa, Nafarroako Polizia Kidegoei buruzko Foru Legearen Testu Bategina onesten duena

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFSBN	Ley Foral 32/2002, de 19 de noviembre, por la que se regula el Sistema Bibliotecario de Navarra	NLSFL	32/2002 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako Liburutegien Sistema arautzen duena
LFAFPMN	Ley Foral 34/2002, de 10 de diciembre, de Acogimiento Familiar de Personas Mayores de Navarra	PZFHFL	34/2002 Foru Legea, abenduaren 10ekoa, Pertsona Zaharrak Familian Hartzeari buruzkoa
ISD	Decreto Foral Legislativo 250/2002, de 16 de diciembre, por el que se aprueba el Texto Refundido de las Disposiciones del Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones	ODZ	250/2002 Legegintzako Foru Dekretua, abenduaren 16koa, Oinordetzen eta Dohaintzen gaineko Zergaren Testu Bategina onesten duena
LFOTU	Ley Foral 35/2002, de 20 de diciembre, de Ordenación del Territorio y Urbanismo	LAHFL	35/2002 Foru Legea, abenduaren 20koa, lurraldearen antolamenduari eta hirigintzari buruzkoa
LFTN	Ley Foral 7/2003, de 14 de febrero, de Turismo de Navarra	TFL	7/2003 Foru Legea, otsailaren 14koa, Turismoari buruzkoa
LFDRN	Ley Foral 17/2003, de 17 de marzo, de Desarrollo Rural de Navarra	NLGFL	17/2003 Foru Legea, martxoaren 17koa, Nafarroako Landa Garapenari buruzkoa

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFFN	Ley Foral 20/2003, de 25 de marzo, de familias numerosas	FUFL	20/2003 Foru Legea, martxoaren 25ekoa, Familia ugarietarako buruzkoa
LFMLFCPN	Ley Foral 30/2003, de 4 de abril, de Modificación de los artículos 35 y 43 del Texto Refundido de la Ley Foral de Cuerpos de Policía de Navarra, aprobado por el Decreto Foral Legislativo 213/ 2002, de 14 de octubre	NPKFLAFL	30/2003 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroako Polizia Kidegoei buruzko Foru Legearen Testu Bateginako 35. eta 43. artikulua aldatzekoa, zeina urriaren 14ko 213/2002 Legegintzako Foru Dekretuak onetsi baitzuen
LFMLREPN	Ley Foral 4/2004, de 2 de junio, de modificación del artículo 21 de la Ley Foral 16/1986, de 17 de noviembre, reguladora de las elecciones al Parlamento de Navarra	NPHFLAFL	4/2004 Foru Legea, ekainaren 2koa, Nafarroako Parlamenturako hauteskundeak arautzen dituen azaroaren 17ko 16/1986 Foru Legeko 21. artikulua aldatzen duena
LFPPVN	Ley Foral 8/2004, de 24 de junio, de Protección Pública a la Vivienda en Navarra	NEBPFL	8/2004 Foru Legea, ekainaren 24koa, Nafarroan Etxebizitzari Babes Publikoa emateari buruzkoa

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFGNP	Ley Foral 14/2004, de 3 de diciembre, del Gobierno de Navarra y de su Presidente	NGLFL	14/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, Nafarroako Gobernari eta Lehendakariari Buruzkoa
LFACFN	Ley Foral 15/2004, de 3 de diciembre, de la Administración de la Comunidad Foral de Navarra	NFKAFL	15/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari buruzkoa
LF CFRP PHL TN	Ley Foral 17/2004, de 3 de diciembre, por la que se establece la Cuantía y Fórmula de Reparto del Fondo de Participación de las Haciendas Locales en los Tributos de Navarra para los ejercicios presupuestarios de 2005 a 2008	TONTPFZBFFL	17/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko funtsaren zenbatekoa eta banatzeko formula ezartzen dituen 2005etik 2008ra bitarteko aurrekontu-ekitaldietarako
LFIPA	Ley Foral 4/2005, de 22 de marzo, de intervención para la protección ambiental	IBEHFL	4/2005 Foru Legea, martxoaren 22koa, ingurumena babesteko esku hartzeari buruzkoa
LFPCAEN	Ley Foral 8/2005, de 1 de julio, de Protección Civil y Atención de Emergencias de Navarra	NBZLKFL	8/2005 Foru Legea, uztailaren 1koa, Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzkoa

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFT	Ley Foral 9/2005, de 6 de julio, del Taxi	TaFL	9/2005 Foru Legea, uztailaren 6koa, Taxiei buruzkoa
LFOAPMN	Ley Foral 10/2005, de 9 de noviembre, de Ordenación del Alumbrado para la Protección del Medio Nocturno	AGIBAFL	10/2005 Foru Legea, azaroaren 9koa, Argiteria Gaueko Ingurumena Babestearren Antolatzeari buruzkoa
LFS	Ley Foral 11/2005, de 9 de noviembre, de Subvenciones	DFL	11/2005 Foru Legea, azaroaren 9koa, Dirulaguntzei buruzkoa
LFPCN	Ley Foral 14/2005, de 22 de Noviembre, del Patrimonio Cultural de Navarra	NKOFL	14/2005 Foru Legea, azaroaren 22koa, Nafarroako kultur ondareari buruzkoa
LFPAPIA	Ley Foral 15/2005, de 5 de diciembre, de Promoción, Atención y Protección a la Infancia y a la Adolescencia	HNSLBFL	15/2005 Foru Legea, abenduaren 5koa, haurrentzako eta nerabeentzako sustapenari, laguntzari eta babesari buruzkoa
LFOV	Ley Foral 16/2005, de 5 de diciembre, de Ordenación Vitivinícola	MAAFL	16/2005 Foru Legea, abenduaren 5koa, Mahastizaintza eta Ardogintza arautzeari buruzkoa
LFPCN	Ley Foral 17/2005, de 22 de diciembre, de Caza y Pesca de Navarra	NEAFL	17/2005 Foru Legea, abenduaren 22koa, Nafarroako ehizari eta arrantzari buruzkoa

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFEPCCSP	Ley Foral 21/2005, DE 29 de diciembre, de Evaluación de las Políticas Públicas y de la Calidad de los Servicios Públicos	PPZPKEFL	21/2005 Foru Legea, abenduaren 29koa, Politika Publikoak eta Zerbitzu Publikoen Kalitatea ebaluatzeari buruzkoa
LFPCP	Ley Foral 6/2006, de 9 de junio, de Contratos Públicos	KPFL	6/2006 Foru Legea, ekainaren 9koa, Kontratu Publikoari buruzkoa
LFDCU	Ley Foral 7/2006, de 20 de junio, de Defensa de los Consumidores y Usuarios	KEBFL	7/2006 Foru Legea, ekainaren 20koa, Kontsumitzaileak eta Erabiltzaileak Babesteari buruzkoa
LFSPN	Ley Foral 8/2006, de 20 de junio, de Seguridad Pública de Navarra	NSPFL	8/2006 Foru Legea, ekainaren 20koa, Nafarroako Segurtasun Publikoari buruzkoa
LFRRTCN	Ley Foral 12/2006, de 21 de noviembre, del Registro de la Riqueza Territorial y de los Catastros de Navarra	NLAEKFL	12/2006 Foru Legea, azaroaren 21koa, Nafarroako Lurralde Aberastasuaren Erregistroari eta Katastroei buruzkoa
LFNCN	Ley Foral 14/2006, de 11 de diciembre, de Cooperativas de Navarra	NKFL	14/2006 Foru Legea, abenduaren 11koa, Nafarroako Kooperatibei buruzkoa

3.2. Nafarroako lege-testuak: zuzenbidearen adarrak

Lege-testuak zuzenbidearen adar guztietakoak dira. Zenbait nabarmen-tzekotan, jarraikoak:

3.2.1. *Tributu-zuzenbidea*

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFGTN	Ley Foral 13/2000, de 14 de diciembre, General Tributaria	NTFLO	13/2000 Foru Lege Orokorra, abenduaren 14koa, Tributuiei buruzkoa
LFTPPACFNOA	Ley Foral 7/2001, de 7 de marzo, de Tasas y Precios Públicos de la Administración de la Comunidad Foral de Navarra y de sus Organismos Autónomos	NFKAEATPPFL	7/2001 Foru Legea, martxoaren 27koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eta haren Erakunde Autonomoen tasa eta prezio publikoei buruzkoa
ISD	Decreto Foral Legislativo 250/2002, de 16 de diciembre, por el que se aprueba el Texto Refundido de las Disposiciones del Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones	ODZ	250/2002 Legegitzako Foru Dekretua, abenduaren 16koa, Oinordetzen eta Dohaintzen gaineko Zergaren Testu Bategina onesten duena

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFCFRFPHLTN	Ley Foral 17/2004, de 3 de diciembre, por la que se establece la Cuantía y Fórmula de Reparto del Fondo de Participación de las Haciendas Locales en los Tributos de Navarra para los ejercicios presupuestarios de 2005 a 2008	TONTPFZBFFL	17/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, toki ogasunek Nafarroako tributuetan parte hartzeko funtsaren zenbatekoa eta banatzeko formula ezartzen dituen 2005etik 2008ra bitarteko aurrekontu-ekitaldietarako

3.2.2. Nekazaritza-zuzenbidea

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFIA	Ley Foral 1/2002, de 7 de marzo, de Infraestructuras Agrícolas	NAFL	1/2002 Foru Legea, martxoaren 7koa, Nekazaritza Azpiegiturei buruzkoa
LFTRDLFA	Ley Foral 5/2000, de 3 de julio, por la que se modifica el Texto Refundido de las Disposiciones de rango legal sobre Financiación Agraria	NFLMXTBFL	5/2000 Foru Legea, uztailaren 3koa, Nekazaritzako Finantzaketari buruzko lege mailako xedapenen testu Bategina aldatzen duena

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFREAN	Decreto Foral Legislativo 150/2002, de 2 de julio, por que se aprueba el Texto Refundido de la Ley Foral del Registro de Explotaciones Agrarias de Navarra	NNUEFL	150/2002 Legegin-tzako Foru Dekretua, uztailaren 2koa. Onestendu Nafarroako Nekazaritza Ustiategiaren Erregistroari buruzko Foru Legearen testu Bategina
LFDRN	Ley Foral 17/2003, de 17 de marzo, de Desarrollo Rural de Navarra	NLGFL	17/2003 Foru Legea, martxoaren 17koa, Nafarroako Landa Garapenari buruzkoa

3.2.3. Zuzenbide politikoa

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFMLREPN	Ley Foral 4/2004, de 2 de junio, de modificación del artículo 21 de la Ley Foral 16/1986, de 17 de noviembre, reguladora de las elecciones al Parlamento de Navarra	NPHFLAFL	4/2004 Foru Legea, ekainaren 2koa, Nafarroako Parlamenturako hauteskundeak arautzen dituen azaroaren 17ko 16/1986 Foru Legeko 21. artikulua aldatzen duena

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LDFPN	Ley Foral 4/2000, de 3 de julio, del Defensor del Pueblo de la Comunidad Foral de Navarra	NAFL	4/2000 Foru Legea, uztailaren 3koa, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzkoa
LFGNP	Ley Foral 14/2004, de 3 de diciembre, del Gobierno de Navarra y de su Presidente	NGLFL	14/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari Buruzkoa
LFACFN	Ley Foral 15/2004, de 3 de diciembre, de la Administración de la Comunidad Foral de Navarra	NFKAFL	15/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari buruzkoa

3.2.4. Merkataritza-zuzenbidea

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFCN	Ley Foral 14/2006, de 11 de diciembre, de Cooperativas de Navarra	NKFL	14/2006 Foru Legea, abenduaren 11koa, Nafarroako Kooperatibei buruzkoa
LFDCU	Ley Foral 7/2006, de 20 de junio, de Defensa de los Consumidores y Usuarios	KEBFL	7/2006 Foru Legea, ekainaren 20koa, Kontsumitzaileak eta Erabiltzaileak Babesteari buruzkoa

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFRCN	Ley Foral 17/2001, de 12 de julio, Reguladora del Comercio en Navarra	NMAFL	17/2001 Foru Legea, uztailearen 12koa, Nafarroan merkataritza arautzen duena

3.2.5. Administrazio-zuzenbidea

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
DFLTRLFCPN	Decreto Foral Legislativo 213/2002, de 14 de octubre, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley Foral de Cuerpos de Policía de Navarra	NPKFLTBLFD	213/2002 Legegintzako Foru Dekretua, urriaren 14koa, Nafarroako Polizia Kidegoei buruzko Foru Legearen Testu Bategina onesten duena
LFOTU	Ley Foral 35/2002, de 20 de diciembre, de Ordenación del Territorio y Urbanismo	LAHFL	35/2002 Foru Legea, abenduaren 20koa, lurraldearen antolamenduari eta hirigintzari buruzkoa
LFsBN	Ley Foral 32/2002, de 19 de noviembre, por la que se regula el Sistema Bibliotecario de Navarra	NLSFL	32/2002 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako Liburutegien Sistema arautzen duena
LFTN	Ley Foral 7/2003, de 14 de febrero, de Turismo de Navarra	TFL	7/2003 Foru Legea, otsailaren 14koa, Turismoari buruzkoa

3.3. Nafarroako lege-testuak: aldikadak

Testurik zaharrena 2000koa da:

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFDPN	Ley Foral 4/2000, de 3 de julio, del Defensor del Pueblo de la Comunidad Foral de Navarra	NAFL	4/2000 Foru Legea, uztailaren 3koa, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzkoa

Eta arestikoena 2006koa:

Gaztelania		Euskara	
	TEXTO LEGAL		LEGE-TESTUA
LFCN	Ley Foral 14/2006, de 11 de diciembre, de Cooperativas de Navarra	NKFL	14/2006 Foru Legea, abenduaren 11koa, Nafarroako Kooperatibei buruzkoa

3.4. Nafarroako lege-testuak: elebitasuna eta ofizialtasuna

Nafarroako Foru Komunitatean, bertako aldizkari ofiziala (BON/NAO) gaztelaniaz eta euskaraz argitaratzen da, zein bere aldetik. Hau da, ez da erabiltzen bi zutabeko sistema, Euskal Autonomia Erkidegoak aukeratu duena; aitzitik, gaztelaniazko bertsioa eta euskarazkoa bereiz kaleratzen dira. Nolanahi den ere, bata eta bestea ofizialak dira, eta, ondorenez, bi-biak maila berean baliatu daitezke, besteak beste, epaitegietan, organo administratiboetan eta abarrekoetan.

Ofizial izateak berarekin dakar kontu handiz idatzi beharra, gaztelaniaren kasuan, eta kontu handiz itzuli beharra, euskararen kasuan, bata bestea bezain ofiziala delako.

Nafarroako Aldizkari Ofizialaren webgunea gaztelaniaz kontsultatuz gero, bada atal edo esteka berezi bat, LEXNAVARRA izeneko, lege-tes-tuen bilaketa egitea ahalbidetzen duena.

The screenshot shows the website **navarra.es** with the following elements:

- Language selection:** Castellano, Euskara, Français, English.
- Navigation menu:** NAVARRA, SERVICIOS, TEMAS, GOBIERNO, ACTUALIDAD.
- Sub-navigation:** Sala de prensa, BON, Boletines electrónicos, Galerías de fotos, Galerías de vídeos.
- Actualidad:** BON.
- Logo:** Boletín Oficial DE NAVARRA.
- Último boletín publicado:** BOLETÍN N° 27 - 1 de marzo de 2010.
- Sumario:**
 - 1. Comunidad Foral de Navarra
 - 1.2. Autoridades y Personal
 - 1.2.1. Ceses, nombramientos y otras situaciones
 - ORDEN FORAL 7/2010, de 28 de enero, del Consejero de Educación, por la que se nombra, con carácter interino, Jefa del Negociado de Profesorado de Educación Secundaria adscrito al Servicio de Recursos Humanos del Departamento de Educación a doña María Begofia Sanctortz.
 - ORDEN FORAL 10/2010, de 1 de febrero, del Consejero de Educación, por la que se nombra, con carácter interino, a doña Pilar Goñi Muro como Jefa de la Sección de Gestión de Personal del Servicio de Recursos Humanos del Departamento de Educación.
 - RESOLUCIÓN 126/2010, de 26 de enero, del Director Gerente del Servicio Navarro de Salud-Osasunbidea, por la que se nombra interinamente a don Juan Ignacio Yanguas Bayona, Jefe de Servicio/F.E.A. Adjupto de Dermatología del Hospital de Navarra del Servicio Navarro de Salud-Osasunbidea.
 - RESOLUCIÓN 148/2010, de 27 de enero, del Director Gerente del Servicio Navarro de Salud-Osasunbidea, por la que se nombra interinamente a doña Inés Gastón Zudaire, Jefa de Unidad de Enfermería de Centro de Consultas "A" de la Subdirección de Coordinación de Asistencia Ambulatoria del Servicio Navarro de Salud-Osasunbidea.
 - CORRECCION DE ERRORES de la Resolución 1625/2009, de 23 de noviembre, de la Directora General de Asuntos Sociales y Cooperación al Desarrollo, por la que se resuelve el procedimiento para la concesión de subvenciones para la realización de proyectos de cooperación técnica al desarrollo, en las modalidades de asistencia, formación e investigación, durante los años 2009 y 2010.
 - PARLAMENTO DE NAVARRA. Acuerdo del Pleno del Parlamento de Navarra por el que se nombra Presidente de la Cámara de Comptos de Navarra al Excelentísimo señor don Heliodoro Robleda Cabezas.

Bilaketa hori sistematikoa izan daiteke, hau da, gaika, eta, orobat, Nafarroako Gobernuaren sail desberdinen arabera. Eroso gertatzen da, gertatu ere, argitalpen-data jakin gabe, eremu jakin batean indarrean dauden foru-arau oinarritzeko eskuratu ahal izatea. LEXNAVARRA horren gaztelaniazko bertsioak zorrotz jokatzen du eta eskaintako testuen indarreko bertsioak eskaintzen ditu, jatorrizko testuak aldi-aldi izan dituen eraldaketak nabarmenduz. Horretarako, artikuluko eraldatuari etiketa jartzen dio (NV laburdurarekin; «nueva versión»), eta, etiketa horren gainean klik egin ez gero, kasu kasuko eraldaketa azaltzen da, hots, zein lege izan den eraldatzailea eta zein zen testuaren aurreko bertsioa.

Euskaraz, ordea, ez da LEXNAVARRA izenekorik. Eta, beraz, norbaitek arlo jakin batean indarrean dauden foru-arauak euskaraz eskuratu nahi baditu, ez du horretarako zuzeneko aukerarik izango, zoritxarrez. Eskaini beharreko zerbitzua dela uste dugu guk.

3.5. Baliabide teknikoa: Multiterm

Hustuketa terminologikoaren emaitzak jasotzeko, TRADOS lizentziaren barruko MULTITERM erreminta erabili da. WORDFASTek egun lortu duen zabalkundeari denik txikiena kendu gabe, eta *Erauzterm*, *Itzulterm* eta *UZEIren termino-erauzlea* balioetsita, guk erreminta hori aukeratu genuen bere garaian, bi abantaila eskaintzen zituelako: batetik, datu-baseak MULTITERM horren barruan sortzea eta kudeatzea erraz gertatzen da, kontsultarako hainbat aukera ematen ditu, eta inprimatzeko ere bai; eta, beste alde batetik, WORKBENCH deiturikoarekin lanean diharduenak, behin datu-basea aukeratuta, bistara izango ditu berbategiko sarrerak, halakoak agertzen zaizkionean itzuli beharreko segmentuan.

3.6. Eskaintza zabala: 7.757 sarrera

Datu zehatza emateko, esan beharra dago datu-baseak zazpi mila zazpiehun eta berrogeita hamazazpi (7.757) sarrera jasotzen dituela. Kopurua ikusita, eskaintza zabala dela uste dugu. Gainera, kontuan hartu behar da ez dela horretan bikoizketarik egin, gaztelaniazko unitateak euskaraz bi ordain dituenean. Haatik, fitxa bakar batera bildu da informazio hori. Esate baterako, gaztelaniazko *explotación* hitzaren kasuan, euskarazko ordainak «ustiategi» eta «esplotazio» dira; orobat, *extinción* (iraungitze/amaitze) eta *deducción* (kenkari/dedukzio) hitzen kasuan. Zenbaketak bikoizketa hori kontuan hartuko balu, sarrera-kopurua zortzi milatik gorakoa izango litzateke. Ikus ditzagun aipatu adibide horiek:

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

explotación Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 7727
Iturria: LFP/IA/NAFL 2.2.
Iturria: LFP/PIA/H/NSL/BL 16.1.

Spanish

explotación

Gaztelaniazko testuingurua: Actuaciones en materia de infraestructuras agrícolas.
2. La concentración parcelaria constituye, a estos efectos, el elemento básico de las actuaciones en infraestructuras. El procedimiento que desarrolle la misma deberá coordinarse temporal y jurídicamente con la tramitación ambiental, así como con las obras de transformación, modernización y construcción de redes de caminos y saneamientos. Su finalidad primordial será la de constituir explotaciones y, en su caso, unidades de riego, que sean viables desde los puntos de vista ambiental, agronómico, económico y social.

Gaztelaniazko testuingurua: Derecho a la vida y a la integridad física y psíquica.
1. Las Administraciones Públicas de Navarra realizarán actuaciones preventivas y atenderán a los menores que sufran cualquier forma de violencia, maltrato, crueldad, manipulación, negligencia, explotación o abuso sexual. Asimismo protegerán a los menores frente a cualquier clase de explotación laboral y de la práctica de la mendicidad.

Basque

ustiategi

Euskarazko testuingurua: Nekazaritza azpiegituren arloko ekintzak.
2. Lur-zati berrantolamendua, ondorio hauetarako, azpiegituren arloko ekintzen oinarritzko osagaia da. Hura garatzen duen prozedura koordinatu behar da, juridikoki eta denborari dokioenez, ingurumenaren gaineko tramitazioarekin, bai eta bide eta saneamendu sareak aldatu, modernizatu eta erabitzeko obrarekin ere. Haren xede nagusia izanen da ustiategiak eta, kasu bada, ureztatze unitateak sortzea; betiere, ingurumen, agronomia, ekonomia eta gizartearen kusezpegitik bideragarriak badira.

esplotazio

Euskarazko testuingurua: Bizitzeko eta integritate fisiko eta psikorako eskubidea.
1. Nafarroako administrazio publikoek aurreneurriak hartu eta edonolako bortzakeria, tratu txarrak, anketasuna, manipularazio, zabarkeria, esplotazioa edo sexu abusua sufritzen dituzten adingabeek lagunduko diete. Horrez gain, adingabeak babestuko dituzte edozein lan esplotazioaren eta eskaltzaren kontra.

explotación /

Listo NUM

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

extinción Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 30
Iturria: LFI/JPE/BE/JFL 4.4.
Iturria: LFI/JPE/BE/JFL 6.2.

Spanish

extinción

Gaztelaniazko testuingurua: Disolución de la pareja estable.
4. La extinción de la pareja estable implica la revocación de los poderes que cualquiera de los miembros haya otorgado a favor del otro.

Gaztelaniazko testuingurua: Reclamación de pensión periódica y de compensación económica.
2. La obligación prescrita por el artículo 5.4, en el supuesto de la letra a), se extingue, en todo caso, en el plazo de tres años, a contar desde la fecha de pago de la primera pensión, por las causas generales de extinción del derecho de alimentos y desde el momento en que quien la percibe contrae matrimonio o convive maritalmente; y, en el supuesto de la letra b), cuando la atención a los hijos o a las hijas cesa por cualquier causa o estos llegan a la mayoría de edad o son emancipados, salvo los supuestos de incapacidad.

Basque

iraungitze

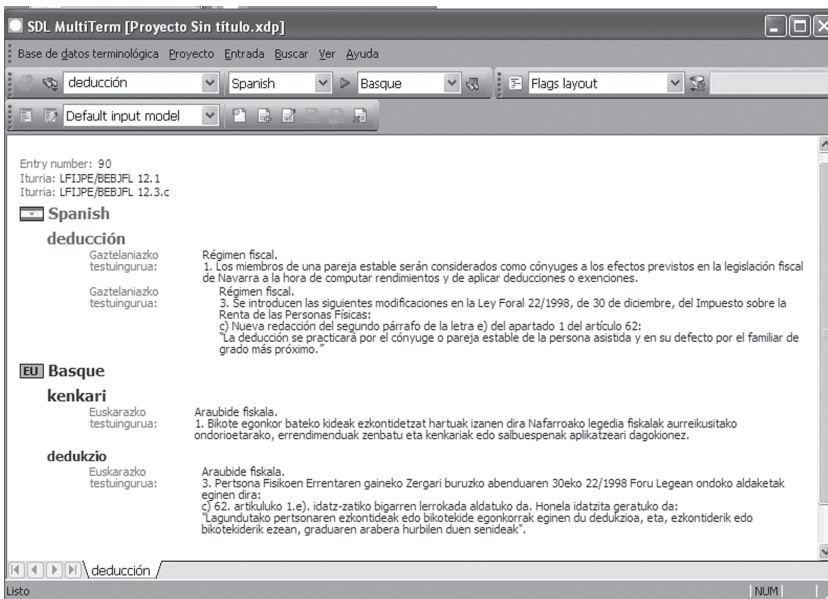
Euskarazko testuingurua: Bikote egonkorra desagetzea.
4. Bikote egonkorren iraungitzeak bi kideetako edonork bestearen alde emandako botereak berreskuratzea ekarriko du.

amaitze

Euskarazko testuingurua: Mantenuagatik aldirka eman beharreko pensioaren eta konpentsazio ekonomikoaren eskaera.
2. 4.4. artikuluaik manaturako betebeharra, a letraren kasuan, hiru urteko epean amaitzen da, lehenengo pensioaren ordaintzaren egunetik aitzina, oro har, elkagaletarako eskubidea amaitzeagatik eta horren onuraduna ezkontzen den momentutik edo ezkontzuek bezala botzen hasten denetik aitzina. b letraren kasuan aldir, arrazoi edozein delarik ere seme-alabenganako arduraren etenaren edo horiek adinez nagusi izatera iritsi edo emantzipatzaren direnean; salbuespen izanien diraren ezgaitasun kasuak.

extinción /

Listo NUM

4. Egitasmoaren eduki linguistikoa

4.1. Lexikoaren hustuketa: unitateak zein

Eginkizunen artean ez da izan ñimiñoena datu-basea osatu behar zuten unitateak hautatzea. Izan ere, gure lana lexikografikoagoa izan da, terminologikoa baino. Lexikografikoa diogu ikuspegi deskriptiboa izan dugulako gehienbat. Hurrena ere, gure kezka izan da horra biltzea unitate lexikal soilak (lexemak) eta unitate lexikal multilexemikoak, bi-biak baitira gure lexikoaren sarrerak:

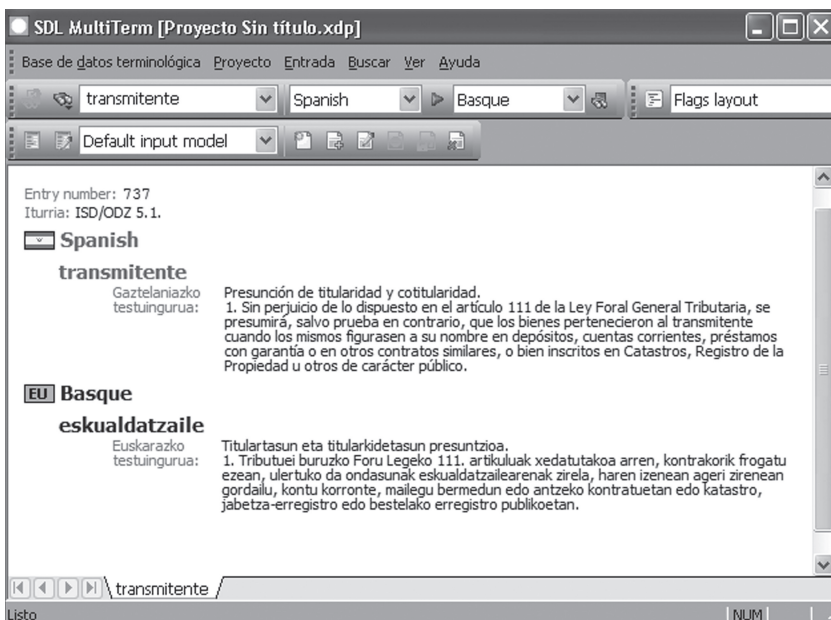
«A. Polguère reprend une typologie proposée en lexicologie explicative et combinatoire dans laquelle les unités lexicales simples (lexèmes) et les unités multilexémiques (phrasèmes complets) sont toutes deux traitées comme des entrées de dictionnaire et où les collocations sont décrites comme des expressions au sein desquelles les unités lexicales (mono- ou multilexémiques) peuvent apparaître

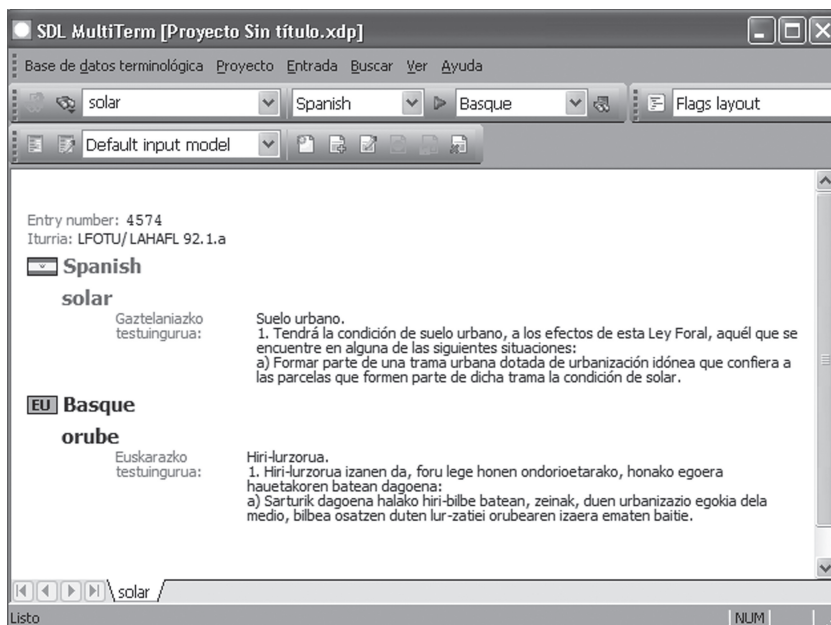
(MARIE-CLAUDE L'HOMME et SYLVIE VANDAELE, *Lexicographie...*, 5. or.)».

Horretarako arrazoia izan dugu gure iritzia. Hartara, gure ustez, espezialitateko hizkeretan, unitate lexikal horiek euren balio terminologikoa hartzen dute, eta unitate lexikal arruntetatik bereizten dira, jokoan diren semantika eta pragmatikaren arabera:

«Seule une théorie linguistique cognitive et fonctionnelle, c'est-à-dire qui renferme des composantes sémantiques et pragmatiques en plus d'une composante grammaticale, peut décrire le caractère spécifique des unités terminologiques et rendre compte de ce que ces unités ont en commun avec les autres unités lexicales non spécialisées. En outre, la pragmatique est indispensable pour expliquer l'activation de la valeur terminologique des unités lexicales (TERESA CABRÉ, *Lexicographie...*, 101. or.)».

Arean ere, datu-basearen sarrera batzuk unitate lexikal soilak dira, esate baterako, *transmitente* eta *solar*.

Beste batzuk, aldiz, unitate fraseologikoak dira, konparazio baterako, *a puerta cerrada* eta *a título oneroso*.

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

a puerta cerrada Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 3496
Iturria: LFDN/NKFL 111.e

Spanish
a puerta cerrada
Gaztelaniazko testuingurua: Sanciones por la comisión de infracciones muy graves de las reglas del juego. Por la comisión de las infracciones muy graves de las reglas del juego se podrán imponer las sanciones establecidas en el artículo anterior o las siguientes sanciones específicas, debiendo figurar cuantificadas en la norma disciplinaria correspondiente, de acuerdo con lo establecido en el artículo 105 de la presente Ley Foral:
e) Celebración de juegos, pruebas o competiciones oficiales en terreno neutral o a puerta cerrada.

Basque
atea itxita
Euskarazko testuingurua: Joko arauen kontrako arau-hauste oso larrien zehapenak. Joko arauen kontrako arau-hauste oso larriak egiteagatik zilegi izanen da aurreko artikuluan jarritako zehapenak ezartzea edo ondoren aipatzen diren zehapen berariazkoak, kasuko diziplina arauan zenbatesita egonen direnak, foru lege honetako 105. artikuluko agintzen duenaren arabera:
e) partida, proba edo lehiaketa ofizialak terreno neutralean edo atea itxita egitea.

Listo NUM

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

a título oneroso Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 102
Iturria: LFIJPE/BEBJFL 12.2.d.b

Spanish
a título oneroso
Gaztelaniazko testuingurua: Régimen fiscal.
2. Se introducen las siguientes modificaciones en las Normas para la exacción de los impuestos sobre sucesiones y transmisiones patrimoniales y actos jurídicos documentados aprobadas por la Diputación Foral de Navarra el 10 de abril de 1970:
d) Nueva redacción de la letra b) del apartado 1 del artículo 40:
b) Los bienes y derechos que, en periodo de tres años anteriores al fallecimiento, hubieran sido adquiridos a título oneroso en usufructo por el causante y en nuda propiedad por un heredero, legatario, pariente dentro del tercer grado, cónyuge o pareja estable de cualquiera de ellos o del causante.

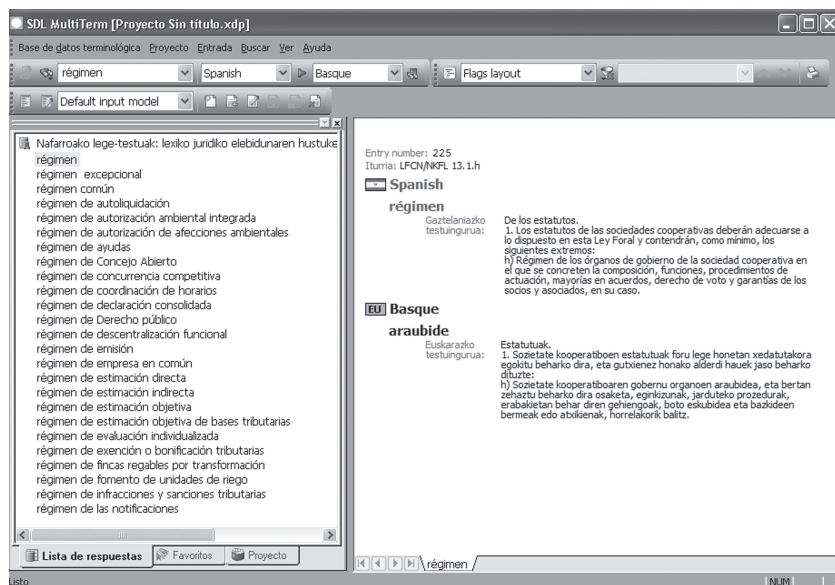
Basque
kostubidez
Euskarazko testuingurua: Araubide fiskala.
2. Onordetzaren eta ondare eskualdaketan gaineko zergak ordainaztearen esparruan Nafarroako Foru Diputazioak 1970eko apirilaren 10ean onetsitako arauetan ondoko aldaketak eginen dira:
d) 40. artikuluko 1. idatz-zatiko b) lerrokada aldatuko da. Honela idatzita geratuko da:
b) Heriotzaren aurreko hiru urteko epearen barnean kausatzaileak kostubidez usufuktuan eskuratutako ondasun eta eskubideak eta apaturiko epe horretan onordetako batek, legatu-har tzaile batek, hirugarren graduarainoko ahaide batek edo horietako edozeinen edo kausatzailearen ezkontide edo bikotekide egonkorrak jabetza solean eskuratutako ondasun eta eskubideak.

Listo NUM

Edota sintagma osoak, hala nola, *acta*, *vivienda* eta *régimen*.

The screenshot shows the SDL MultiTerm interface for the entry 'acta'. The left pane lists various terms related to 'acta' in Spanish, such as 'Acta complementaria de Reorganización de la propiedad' and 'Acta de Reorganización de la Propiedad'. The right pane shows the entry details for 'acta' in Spanish and Basque. The Spanish entry is numbered 213 and refers to 'LFCN/NKFL 12.2'. The Basque entry is numbered 47 and refers to 'LFLIPE/BEBJFL 5.3'. The interface includes a search bar, a list of terms, and navigation controls.

The screenshot shows the SDL MultiTerm interface for the entry 'vivienda'. The left pane lists various terms related to 'vivienda' in Spanish, such as 'vivienda colectiva', 'vivienda de nueva planta', and 'vivienda de protección oficial'. The right pane shows the entry details for 'vivienda' in Spanish and Basque. The Spanish entry is numbered 47 and refers to 'LFLIPE/BEBJFL 5.3'. The Basque entry is numbered 47 and refers to 'LFLIPE/BEBJFL 5.3'. The interface includes a search bar, a list of terms, and navigation controls.

Lehen esandakoak ez du bazterrean uzten, hala ere, datu-basean sarrerak egiteko orduan osterantzeko ezaugarriak izatea.

Horrela, lege-testuen ortotipografia gorde dugu. Horrek errazten du unitate lexikala zein lege-testutik atera eta testu horrekiko fidelotasuna. Inork ez dezala ikusi horretan gure legeria, lege-testuak duen balio performatibo eta arau-emailea ez baitugu horretaraino eramaten.

Ez gara larregi arduratu, bide beretik ere, teknika araugileaz, horretarako zuzentarauak ez baititugu Nafarroan ezagutzen.

Betoz hona bi adibide, azaldutakoaren lagungarri:

Batetik, letra larriak erabili direnean, euren horretan jaso dira datu-basean, kasurako, *Registro de Adopciones de Navarra* eta *Registro de Comerciantes Minoristas de Ventas Especiales de la Comunidad Foral de Navarra* izeneko kasuan.

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

registro de adopcione: Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 7646
Iturria: LFPAPIA/HNSLBF 82.

Spanish

Registro de Adopciones de Navarra
Gaztelaniazko testuingurua: Registro de Adopciones de Navarra. Se crea el Registro de Adopciones de Navarra en el que se inscribirán todas aquellas personas que hayan realizado una solicitud formal de adopción, y cuya regulación será objeto de desarrollo reglamentario.

Basque

Nafarroako Adopzioen Erregistroa
Euskarazko testuingurua: Nafarroako Adopzioen Erregistroa. Nafarroako Adopzioen Erregistroa sortzen da. Horretan inskribatuko dira adoptatzeko eskabide formal bat aurkeztu duten pertsona guztiak. Erregelamendu bidez arautuko da.

Registro de Adopciones de Navarra

Listo NUM

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

registro de Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 6316
Iturria: LFRON/NMAFL 51.1.

Spanish

Registro de Comerciantes Minoristas de Ventas Especiales de la Comunidad Foral de Navarra
Gaztelaniazko testuingurua: Registro de Comerciantes Minoristas de Ventas Especiales de la Comunidad Foral de Navarra. 1. Se crea el Registro de Comerciantes Minoristas de Ventas Especiales de la Comunidad Foral de Navarra que dependerá orgánicamente de la Dirección General competente en materia de comercio. Tendrá carácter público y naturaleza administrativa y constará de las secciones de:

Basque

Nafarroako Foru Komunitateko salmenta berezien txikizkako merkatarien erregistroa
Euskarazko testuingurua: Nafarroako Foru Komunitateko salmenta berezien txikizkako merkatarien erregistroa. 1. Nafarroako Foru Komunitateko salmenta berezien txikizkako merkatarien erregistroa sortzen da, merkataritzaz alorreko eskumena duen Zuzendaritza Nagusiaren menpeko izanen dena. Izaera publiko eta administratiboa izanen du, eta honako atalak:

Registro de Comerciantes Minoristas de Ventas Espe

Listo NUM

Bestetik, hitz elkarketak marrarekin egin direnean edo marrarik gabe, hori ere jaso egin da, adibidez, *moción de censura* eta *gestión urbanística* unitateen kasuan.

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

moción de Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 6451
Iturria: LFGNP/NGLFL 22.2.c
Iturria: LFGNP/NGLFL 26.2.

Spanish

moción de censura

Gaztelaniazko testuingurua: Disolución del Parlamento de Navarra.
2. El Presidente del Gobierno de Navarra no podrá acordar la disolución del Parlamento de Navarra en los siguientes casos:
c) Cuando se encuentre en tramitación una moción de censura;

Gaztelaniazko testuingurua: Suplencia del Presidente.
2. Quien supla interinamente al Presidente tendrá derecho a los mismos honores y tratamientos que éste, y ejercerá sus funciones y competencias, salvo las relativas a plantear la cuestión de confianza, a disolver el Parlamento de Navarra y a cesar a los miembros del Gobierno de Navarra; no pudiendo ser tampoco objeto de una moción de censura.

EU Basque

zentsura-mozio

Euskarazko testuingurua: Nafarroako Parlamentuaren desagitea.
2. Nafarroako Gobernuako lehendakariak honako kasuotan ezin izanen du erabaki Nafarroako Parlamentua desagitea:
c) Zentsura-mozio bat tramititzen ari den bitartean;

zentsura mozio

Euskarazko testuingurua: Lehendakariaren ordezkapena.
2. Bitarte baterako lehendakariaren ordeze ari denak lehendakariaren ohore eta tratamendu berberak izateko eskubidea izanen du, eta haren eginkizun eta eskumenak erabili ahaliko ditu, salbu eta konfiantza eskaera aurkeztearekin, Nafarroako Parlamentua desagitearekin eta Nafarroako Gobernuko ideak kargutik kentzearekin zerikusia dutenak. Bestetik, ezin izanen zaio zentsura moziarik aurkeztu.

NUM

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

gestión Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 4764
Iturria: LFOTU/LAHAFI 136.1.
Iturria: LFOTU/LAHAFI 139.1.

Spanish

gestión urbanística

Gaztelaniazko testuingurua: Entidades para la gestión urbanística.
1. Las Administraciones públicas y las entidades de Derecho Público dependientes de ellas podrán constituir mancomunidades, gerencias, consorcios y sociedades mercantiles para la gestión urbanística, conforme a lo dispuesto en su legislación reguladora. A los consorcios y sociedades mercantiles podrán incorporarse los particulares y las entidades de Derecho privado.

Gaztelaniazko testuingurua: Gastos de urbanización.
1. Por gastos de urbanización se entienden todos aquellos gastos que precise la gestión urbanística y que deban ser sufragados por los propietarios afectados dentro de los cuales se comprenden al menos los siguientes conceptos:

EU Basque

hirigintza kudeaketa

Euskarazko testuingurua: Hirigintza-kudeaketarako entitateak.
1. Administrazio publikoek eta haien mendeko zuzenbide publikoko entitateak eratzen ahaliko dituzte hirigintza kudeaketarako merkataritza-sozietateak, mankomunitateak, gerentziak eta partzuergoak, beraien legedia arau-emaitzen vedatutakoaren arabera. Merkataritza-sozietate eta partzuergoetan partikularak eta zuzenbide pribatuko entitateak sartzen ahaliko dira.

hirigintza-kudeaketa

Euskarazko testuingurua: Urbanizazio gastuak.
1. Urbanizazio gastuetatik hartzen dira hirigintza-kudeaketarako behar diren gastu guztiak, ukitutako jabe guztien artean ordaindu beharko direnak, non guztienez ere kontzeptu hauek bildu beharko baitira:

NUM

4.2. Unitateak nola aukeratu: irizpide linguistikoak nahiz juridikoak

Ukaezina da, halako datu-base juridikoa egitean, irizpide juridikoak garrantzi handikoak direla. Irizpide horiek objektibizatzea, haatik, ez da lan erraza. Are gutxiago, horiek deskribatzea eta zerrendatzea.

Gaingiroki bederen, esan dezagun hurrengoak:

- a) Lege-testu zehatz batzuen gainean egin dugu lan, sistema juridiko oso baten barruan.
- b) Helburu genuen datu-base elebiduna prestatzea, bi ele horiek garatze-maila desberdina dutela zuzenbidearen munduan.
- c) Datu-basea osatzeko corpora testu itzuliek hornitu dute.

Horiek horrela,

- 1) Lehenetsi ditugu zuzenbidearen alorrean mundu hori egituratzeko erabili ohi diren irizpideak, arloka eta kontzeptuka. Horren ondorioz, gure tresnak izan dira doktrina juridikoak ohiko dituen bereizketak eta sailkapenak, metahizkeraren bidez gauzatzen direnak. Horrenbestez, kontzeptu abstraktuak dira gehienak, batik bat, unitate lexikal soilei dagozkienak.
- 2) Unitate lexikal soilez aparte, sartu ditugu beste tankerakoak, gorago azaldu dugun legez, guretzat horiek, ezinbestekoak ez ezik, guztiz adierazgarriak baitira zuzenbidearen esparruan, betiere osagai lexiko, semantiko eta pragmatikoa dutenean, horiek egiten baititu halakoak esanguratsu diskurtso juridikoaren barruan.

Horrela jokatzean, eskuratu nahi izan dugu THIRY egileak aldarrikatu duena:

«Este tratamiento del corpus para su más completa descripción bien puede parecerse al «vaciado» de la práctica lexicográfica; de semejante debate se ocupa el apartado siguiente. Anticiparemos sin embargo aquí que no se confunden para nada las dos prácticas de terminología y lexicografía, por la

mera razón de que nuestro trabajo del corpus no apunta a un (mal llamado) «vaciado» general (de tipo lexicográfico) del corpus, sino que se limita a lo relativo a términos-nociones, cuyo registro, selección y delimitación se fundamentan en la estructura nocional (THIRY, Terminología..., 193. or.)».

Beste hitz batzuetan esateko, hustuketaz harago joan nahi izan dugu (hustuketa horrek zama lexicografikoa duelako, eta ez horrenbesteko terminologikoa), nozio kontzeptua tartekatuz; eta, horren bidez, bi hizkuntzen arteko baliokidetzak bilatu nahi izan ditugu, horixe baita oinarrizko mekanismoa itzulpen juridikoan. Horrek, bestalde, abagune ederra eman digu, euskararen kasuan, terminologia baterako oinarriak jarri, eta normalizaziorako eta normatibizaziorako ekarpenak egiteko.

- 3) Aurrekoak gorabehera, subjektibotasuna ere gertatu da gure hautuan; hain justu ere, legelarien subjektibotasuna. Hura, dena den, orekatu nahi izan dugu, lege-testuak euskaratzeko eginkizunean lehendik daukagun eskarmentuarekin (ESTHER URRUTIA, *Zuzenbidearen irakaskuntza...*).

5. Fitxaren osagaiak

Mikroegiturari erreparatzen badiogu, fitxa bakoitzaren osagaiak dira azaldu beharrekoak. Fitxa guztietan, goiburu moduan, *entry number* izenekoa agertzen da, kontagailuak egindako lana islatzeko, besterik gabe. Hori alde batera utzita, fitxaren osagaiak hurrengoak dira:

5.1. Iturria

Osagai honek bi datu eskaintzen ditu: aurrenekoa, zein lege-testutatik hustu den unitate lexikala, eta, hurrena, lege-testu horren barruan, zein artikulutan edo zein xedapenetan dagoen jasota unitate zehatz hori. Betiere, lege-testuaren aipamena egiteko, izen ofizial osoa erabili beharrean, horren laburdura erabiltzen da, gaztelaniaz eta euskaraz jarrita, eta, aldameanean, artikulua zenbakia.

5.2. **Gaztelaniazko sarrera**

Esan bezala, datu-basea itzulpena egin zen norabide berean, hau da, gaztelaniatik euskarara abiatuta egin da, eta, ondorenez, gaztelaniazko unitate lexikala agertzen da, iturriaren ondotik.

5.3. **Testuingurua gaztelaniaz**

Behin unitatea bera jasota, horren testuingurua ageri da, testuinguruaren barruan hartzen baitu bere esanahi osoa unitate horrek.

«Desde el punto de vista comunicativo el texto es el signo lingüístico primario, es decir, el lenguaje en condiciones normales sólo se encuentra en los textos (Hoffman, 1998 (1988a) 77-8) por lo que éste, y no la palabra o la oración, debería ser el núcleo central en el trabajo con las LE, aunque las investigaciones sobre los planos léxico y sintáctico también son necesarias (CONTRERAS, El diccionario..., 71. or.)».

5.4. **Euskarazko sarrera**

Gaztelaniazko alderdia bukatuta, euskarazkoan lehenengo osagaia da gaztelaniazkoaren ordaina ematea. Hala bada, ordain bi edo gehiago ager daitezke jasota fitxa berean, lehen esan dugun bezala.

5.5. **Testuingurua euskaraz**

Euskarazko ordainak ere bere testuingurua behar du eta hori jasota dago fitxa bakoitzean. Ordainak bat baino gehiago direnean, zein bere testuinguruarekin jaso da; horrela argiro ikus daiteke egokia den ala ez euskaraz bi ordain egotea, gaztelaniaz unitate bakarra izanik.

Ikus ditzagun, fitxaren mikroegiturari buruz, zenbait adibide:

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

cédula Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 3875
Iturria: LFPFIN/NEBPFL 24.2.

Spanish

cédula de habitabilidad

Gaztelaniazko testuingurua: Condiciones técnicas de construcción y rehabilitación.
2. Asimismo, podrá establecer las normas técnicas exigibles para el otorgamiento de cédula de habitabilidad a todas las viviendas construidas o rehabilitadas en Navarra, con sujeción a lo dispuesto en la legislación básica sobre edificación.

Basque

bizigarritasun-zedula

Euskarazko testuingurua: Erakuntzen eta zaharberritzen ezaugarri teknikoak.
2. Halaber, zilegi du Nafarroan eraki edo zaharberritutako etxebizitza guzti bizigarritasun-zedula emateko eska dakizkiekeen arau teknikoak ezartzea, erakuntzari buruzko legea onarritokioan ezarritakoan jarraituz betiere.

cédula de habitabilidad /

Listo NUM

SDL MultiTerm [Proyecto Sin título.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

convenio Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 4861
Iturria: LFOTU/LAHARL 158.

Spanish

convenio urbanístico de gestión

Gaztelaniazko testuingurua: Transmisión de terrenos.
Las transmisiones de terrenos o adjudicaciones de solares derivadas de la aplicación de alguno de los sistemas de actuación regulados en esta Ley Foral o realizadas mediante convenios urbanísticos de gestión, cuando se efectúen en favor de los propietarios comprendidos en la correspondiente unidad de ejecución y en proporción a sus respectivos derechos, estarán exentas con carácter permanente, si cumplen todos los requisitos urbanísticos, del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados, y no tendrán la consideración de transmisiones de dominio a los efectos de la exacción del Impuesto sobre el Incremento del Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana. Cuando el valor de los solares adjudicados a un propietario exceda del que proporcionalmente corresponda a los terrenos aportados por el mismo, se grarán las liquidaciones procedentes en cuanto al exceso.

Basque

hirigintzako kudeaketa-hitzarmen

Euskarazko testuingurua: Lurren eskualdeketa.
Foru lege honetan araututako jarduketa sistemetakoren baten aplikazioaren ondoriozko lurren eskualdeketa edo orubeen adjudikazioak, edo hirigintzako kudeaketa-hitzarmen bidez egindakoak, kasuan kasuko ekzekuzio unitateen saritutako jabeen alde eta dagozkien eskubideen araberako egiten direnean, hirigintza beharberhar gusaki betearen badiuzta, ondore eskualdeketa eta egintza juridiko dokumentuetan gainera zerga ordaintzeki salbetsurik egonean dira beriko, eta ez dira jabeen eskualdeketatzat harutuko, hiri-lurren balio igogearan gainera zerga ordaintzeko orduan. Jabe bati adjudikatutako orubeen balioak gantitzen bada jabe horretxek ekarritako lurren proportzioz dagoelena, soberakinari dagozkion lida-zoak igorriko dira.

convenio urbanístico de gestión /

Listo NUM

SDL MultiTerm [Proyecto Sin titulo.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

administración tribu Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 797
Iturria: ISD/ODZ 11.
Iturria: ISD/ODZ 19.

Spanish

Administración tributaria

Gaztelaniazko testuingurua: Adquisiciones "morts causa".
Estarán exentos:
Los sujetos pasivos del Impuesto no estarán obligados a presentar ante los órganos competentes de la Administración tributaria los documentos y declaraciones establecidos en el Reglamento y relativos a dichas adquisiciones.

Gaztelaniazko testuingurua: Determinación de la base imponible.
Con carácter general, la base imponible se determinará por la Administración tributaria en régimen de estimación directa, sin más excepciones que las determinadas en esta Ley Foral y en las normas reguladoras de estimación indirecta de bases imponibles.

Basque

zerga administrazio

Euskarazko testuingurua: "Morts causa" eskurapenak. Salbuetsirik daude: Zergaren subjektu pasiboak ez daude beharuta Erregelamenduan ezarritako dokumentuak eta aitorenak, eskuratzeko honiei buruzkoak, aurkeztuta zerga administrazioko organo eskudunari.

tributu-administrazio

Euskarazko testuingurua: Zerga-oinarriaren zehaztapena.
Oro har, tributu-administrazioak finkatuko du zuzeneko balioespenez zerga-oinarria, eta ez da onartuko salbuespenik, ez bada foru lege honetan zehaztutako edo zerga-oinarriaren zeharrek balioespeneren arauetan jasotakorik.

Administración tributaria /

Listo NUM

SDL MultiTerm [Proyecto Sin titulo.xdp]

Base de datos terminológica Proyecto Entrada Buscar Ver Ayuda

poder Spanish Basque Flags layout

Default input model

Entry number: 34
Iturria: LFIJPE/BEBJFL 4.4.
Iturria: ISD/ODZ 22.6.

Spanish

poder

Gaztelaniazko testuingurua: Disolución de la pareja estable.
4. La extinción de la pareja estable implica la revocación de los poderes que cualquiera de los miembros haya otorgado a favor del otro.

Gaztelaniazko testuingurua: Adición de bienes.
6. El importe de los bienes o valores retirados en virtud de poder o autorización con posterioridad al fallecimiento del poderdante se adicionará al caudal líquido hereditario propiamente dicho y, en consecuencia, los interesados están obligados a incluir dichos bienes en el inventario de los relictos, sin que ello les releve de las responsabilidades en que, como consecuencia de haberlos retirado fuera de las condiciones legales, hayan podido incurrir en su caso.

Basque

botere

Euskarazko testuingurua: Bikote egonkorra desagitea.
4. Bikote egonkorrearen irautingitzaek bi kideetako edonork bestearen alde emandako botereak berreskuratzea ekarriko du.

ahalorde

Euskarazko testuingurua: Ondasun-gehitzea.
6. Ahalorde-ematea hil eta gero ahalordeaz edo baimenez baliatuz erretiratutako ondasun edo baloreen zenbatekoa jarrauspenerako ondasuntzaren zenbateko likidoari gehituko zaio, eta, horrenbestez, interesatuak beharrik daude onordetzan utzitako ondasunen inbentarioan ondasun horiek sartzea, eta horrek ez ditu libratuko, legezko baldintzez kanpo erretiratzearen ondorioz bereganatuak izan litzaketen erantzukizunetatik.

poder /

Listo NUM

6. Egitasmoaren emaitzak

6.1. Lexiko egituratua: onomasiologia/semasiologia

Lehen puntua da datu-base horren izatea, onomasiologia edo semasiologiaren aldetik. Esan beharrik ez dago datu-basea modu semasiologikoan antolatuta dela.

Makroegituraren osatzea, beraz, hurrenkera alfabetikoan egin da, dela unitate lexikal soilentzat, dela besteentzat.

Ez dugu iritzi unitate lexikalen arteko batuketa, hitz multzoka egin daitekeena, eta, gure iritzi, itzulpen juridikoan, eta, areago, legearen korredakzioan pisu erabakigarria izan dezakeena (ENEKO OREGI, *Korredakzioa araugintzan...*). Hori defendatu dugu berrikitan, eta hortik ikusten dugu bidea, etorkizuneko lexikografia eta terminologia juridikoan (ANDRES URRUTIA/ESTHER URRUTIA, *Onomasiologia eta terminologia...*).

«Las palabras que forman parte de una familia se ordenan por orden alfabético, después de la «cabeza de familia». A ésta y a cada palabra de la familia corresponde una entrada aparte con un lema puesto de relieve. A contagio como cabeza de familia, por ejemplo, siguen contagiarse, contagiosidad, contagioso, contaminación, contaminado, contaminador y contaminar, y palabras como container o contal, que vendrían antes de contaminar, aparecen después, rompiéndose así el orden alfabético. Además, las palabras que están fuera del lugar que les corresponde alfabéticamente, aparecen en él también, pero sólo como lema (sin definición), remitiendo a la cabeza de familia, en nuestro caso, contagio. Este sistema es, por ejemplo, el del diccionario de M. Moliner (del que hemos sacado también los ejemplos) (HAENSCH, *La lexicografía...*, 453. or.)».

Horrek ekarriko luke, besteak beste, testu itzulientzat halako barne kohesioa, testuaren kalitatea, juridikoa nahiz linguistikoa, bermatuko lituzkeena.

Horrek ekarriko luke, berebat, lege-testuaren sistema juridikoa eta bi hizkuntzen arteko itzulpena edo transposizioa egiteko aukera aparta.

Ildo horretatik, nahiz eta oraingoan barruratu ez, sakondu izan dugu berrikitan lehen erakutsitako fitxa, gure ustez honako osagai hauek izan beharko lituzkeena, onomasiologiaren bidean:

[zk.] Hitz juridikoen multzoa identifikatzea

Arloa:

Iruzkina:

Eremu semantikoa:

[zk. eta letra] ES gaztelaniazko hitza

EU *euskarazko ordaina*

Lege-testua:

Euskaratze-bidea:

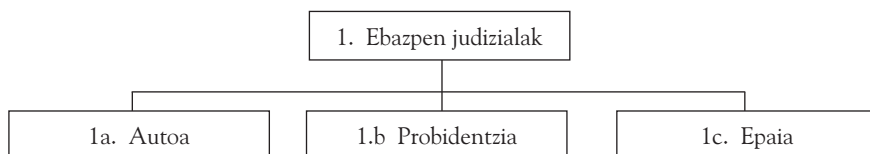
Eta fitxa horren adibideren bat jartzekotan, hona hemen:

[1] Ebazpen judizialak: motak

Arloa: Proz. zuz.

Iruzkina: Epaitegi eta auzitegiek emandako ebazpen judizialak hiru motatakoak izan daitezke: probidentziak, autoak eta epaiak. Probidentziak izapidetza hutseko ebazpenak dira. Autoek, berriz, erabakitzen dituzte auzipetuen, akusatzaile partikularren edo auzijartzaile zibilen gain zuzeneko eragina duten intzidentek edo funtsezko gaiak; epaitegi edo auzitegiaren eskumena; ezespena bidezkoa edo bidegabea izatea; probidentziaren bat birjartzea; birjartzearen ukatzea; espetxeratzea eta askatzea; froga edo doako laguntza onartzea edo ukatzea; eta, azkenik, legeen arabera oinarritunak izan behar diren ebazpenak ere autoak izaten dira. Epaiak, bukatzeko, auzia behin betiko erabakitzen dute auzialdi bakoitzean.

Eremu semantikoa: Taxonomikoa da.

[1a] ES auto

EU *auto*

Lege-testua

PKL.160es: *Los autos que resuelvan indicentes se notificarán únicamente a los Procuradores.*

Euskaratze-bidea

PKL.160eu: *Intzidenteak ebazten dituzten autoak prokuradoreei bakarrik jakinaraziko zaizkie.*

[1b] ES providencia

EU *probidentzia*

Lege-testua

PKL.204es: *Las providencias se dictarán y firmarán inmediatamente que resulte de las actuaciones la necesidad de dictarlas, o en el mismo día o el siguiente al en que se hayan presentado las pretensiones sobre que recaigan.*

Euskaratze-bidea

PKL.204eu: *Probidentziak eman eta sinatuko dira, horiek emateko beharrezana sortu bezain laster, edo, probidentzia horiek zein uziri buruzkoak izan eta uzi horiek aurkezten diren egunaren biharamunean.*

[1c] ES sentencia

EU *epai*

Lege-testua

EK.165es: *En las sentencias que pronuncie el Tribunal Supremo en los recursos de casación o en los de revisión no habrá discordia, quedando al efecto desechados los resultandos y considerandos que no reúnan mayoría absoluta de votos.*

Euskaratze-bidea

EK.165eu: *Ez da desadostasunik egongo Auzitegi Gorenak kasazio- edo berrikuspen-errekurtsoetan ematen dituen epaien inguruan; ondore horretarako, baztertu egingo dira botoen erabateko gehiengo lortzen ez duten ikusizkoak eta kontuan hartuzkoak.*

Lehen pausoa dugu, beraz, oraindik semasiologikoa dena, baina molde osoz on daitekeena, onomasiologiara eramateko, edo, behintzat, biak ahalak biak eskaintzeko, horrekin erdiesten dela tresna osoagoa, itzulpenean

edo korredakzioan jokoan diren sistema juridikoak eta hizkuntzak barruratzten dituen.

6.2. Hiztegi lexikografikoa/terminologikoa: definizioen arazoa

Bigarren puntua da datu-basearen izate lexikografikoa edo terminologikoa. Zerbait eman dugu aditzera hasieran, eta orain hura berretsiko dugu. Hemen ez gaude datu-base terminologiko huts baten aurrean, lan lexikografiko baten aurrean baino. Egia da hiztegi, berbategi eta glosarioaren arteko bereizketa ez dela aise zertzen:

«Un diccionari general d'una llengua sol tenir pretensions d'exhaustivitat, i és així que conté un nombre important de mots en aquesta llista; un diccionari especilitzat, que abraça només un àmbit del saber, sol partir d'una llista més restringida de mots. Si el nombre de mots tractat és bastant reduït, en comptes de diccionari, l'obra se sol anomenar vocabulari o lèxic. Si es tracta d'un recull reduït que conté només els mots considerats de comprensió difícil en una obra o en un autor, o aquells sobre els quals convé fer algun aclariment, aleshores utilitzem el terme glossari (RAFEL, *Lexicografia*, 15. or.)».

Guretzat, berbategia izango litzateke berbarik egokiena, RAFEL lexikografo katalanaren eskutik, halako unitate lexikalen multzoa, datu-basera bilduta dagoena, izendatzeko. Datu-base horrek, esan gabe doa, izaera eta informazio mugatua du.

Berbategi elebidun hori, gainera, baliokideen berbategia da, euskararen eta gaztelaniaren artean; eta erabileraren berbategia ere bada, unitate lexikal horiek lege-testuaren barruan nola erabiltzen diren erakusten digulako. Horretan ere azpimarratu behar da ez dela hori maiztasun handikoa gure hiztegietan edo berbategietan, salbuespenak salbuespen (bata, «AGINTARITZA-ALDIZKARIETATIKAKO HITZ-BILDUMA/VOABULARIO DE LOS BOLETINES OFICIALES»; eta, bestea, «LURRALDE ANTOLAMENDU ETA HIRIGINTZARI BURUZKO HITZ-BILDUMA/GLOSARIO SOBRE TÉRMINOS DE ORDENACIÓN DEL TERRITORIO Y URBANISMO»).

Bi kasuotan hori egiten bada ere, aipamenak ez du lege-testuaren barruko kokapena eskaintzen, kasu honetan gertatzen den bezalaxe. Azpimarra dezagun erabileraren berbategi izate hori, gero eta sarriago argitaratzen baitira egun halakoak.

Gure eredia ez da bakarra izan. Aitzitik, eskura izan ditugu, besteak beste, galegoari eta gaztelaniari dagokiena («VOCABULARIO JURÍDICO-ADMINISTRATIVO GALEGO-CASTELÁN»), frantsesari eta gaztelaniari dagokiena («LEXIQUE BILINGUE DE TERMES JURIDIQUES, FRANÇAIS-ESPAGNOL»), eta, horien aldamenean, «DICCIONARIO JURÍDICO. TERMINOLOGÍA DE LA RESPONSABILIDAD CIVIL (ESPAÑOL-FRANCÉS/FRANCÉS-ESPAÑOL)» eta «PRIVATE LAW DICTIONARY AND BILINGUAL LEXICONS/DICTIONNAIRE DE DROIT PRIVÉ ET LEXIQUES BILINGUES», azken horrek jasotzen baititu, bi liburukitan, zin-zinezko hiztegiak, elebidunak eta lege-sistema bi batzen dituztenak.

6.3. Hiztegi berezia: hizkera juridikoa, lege-ingurunean

Lexiko hau, bistan da, espezialitateko hizkera baten berbategia da; are zehatzago, lege-hizkerarena, hori ere azpihizkera dela hizkera juridikoaren barruan, hizkera administratiboa, auzitegi-tako hizkera eta zuzenbide-doktrinarena diren ber:

«Il y a ainsi trois types de textes qu'on peut qualifier de juridiques: les textes normatifs, les textes des décisions qui appliquent ces normes, et enfin les textes qui exposent le contenu des règles de droit, ceux que l'on désigne d'une façon toute générale par le terme de doctrine (BOCQUET, La traduction juridique, 10. or.)».

Horrek berarekin dakartza lege-hizkerak ezartzen dituen baldintzak eta ezaugarriak. Ez dugu arlo hori orain sakonduko. Luzea da horren inguruan osa daitekeen artikuluzerrenda, esaterako, fraseologiaren gainean dagoena, eta, horren barruan, esaterako, lokailuen erabilera estrategikoak joka dezakeena.

Idatzi ere, Kanadan idatzi da, ez hain aspaldian, guri ere aplikagarri izan dakikeguna:

«En common law comme dans les systèmes d'inspiration romano-germanique, le système conceptuel est entièrement dépendant du discours. Et, au sein de ce discours du droit, la phraséologie tient une place de choix. D'où l'importance de trouver et d'employer les lexèmes susceptibles de se combiner de façon idiomatique pour former un énoncé déterminé. Ce phénomène s'appelle, en linguistique, collocation (ou cooccurrence) (BEAU-DOIN, La traduction..., 181. or.)».

Hitz gutxitan esateko, hizkera berezia dugu hau, eduki bereziko, eta hori da berbategira bildu dena.

6.4. Eginaren laburra

Aurrena ikusita eta hurrena aztertuta, joan gaitezen orain azkenaren bitetik, berbategi horren makroegiturak eta mikroegiturak ahalbidetzen baitute eginaren balantzea egitea:

Horretara,

6.4.1. *Aurrera goaz*

Euskarazko lexikografia juridikoaren inguruan aurrerapausoa da, beste batzuk beharko dituen; euskarri teknologiko estandar baten bidez ondu da; unitate lexikal juridiko batzuk biltzen ditu; eta, horrekin batera, unitate horiek esanguratsu den sistema juridikoari erreferentzia egiten die.

6.4.2. *Baliokidearen arazoa*

Kokatze hori kronologikoa eta testuala da, euskararen eta gaztelaniaren arteko baliokidetzak jasotzen ditu, eta testu itzulien eraberekotasun-maila zehazteko balio du.

6.4.3. *Kontsultarako lanabesa*

Kontsultarako tresna da, aurrerantzean Nafarroako Gobernuak eta Euskarabideak eskura dutena eta itzulpen juridikoa hobetzeko aukera ematen diena.

Hobetze hori, argi dagoenez, ez dagokio kalitate linguistikoari bakarrik; egin-eginean ere, gaur badira horretarako baliabideak:

«IDITE tresnaren azken xedea terminologia-egiaztazailea izatea da, baina, horretarako, hiztegi terminologiko normalizatua izan behar du oinarrian. EUSKALTERMeko terminologia juridikoa normalizatutzat jotzeko moduan denean, terminologia-egiaztazailearen oinarri ezin hobea izango litzateke. Edozein itzulpen juridiko egindakoan IDITE erabiliko balitz, itzulpenean erabili den terminologia normalizatua ote den jakingo litzateke (LEIRE ZENARRUZABEITIA, Euskarazko testu juridikoen..., 203. or.)».

Hobetze hori, beraz, kalitate linguistikoari ez eze, kalitate juridikoari ere badagokio, bitzok baitira erreferentzia saihestezinak, bi hizkuntza ofizialen arteko itzulpen juridikoa aitzinatzeko.

6.4.4. *Testua eta testuingurua*

Euskarazko lexikografia juridikoan ohiko izan dugun baliokidetzen zerrenda baino harago doa hau, beraren baitan baitu hautu juridiko baten irizpidea, eta, gainera, lege-hizkeraren unitate lexikalen erabilera ere barruan hartzen baitu, Nafarroako Foru Komunitatean.

6.4.5. *Etorkizuna: zuzenbidea/hizkuntza*

Etorkizunari buruz badu ibilbidea egiteko moldea, horrek lagundu dezakeelako lexikografia eta terminologia juridiko elebiduna jorratzeko unean, bi alderdiak, linguistikoa eta juridikoa, aintzat hartuz eta berme seguruagoa eskainiz.

6.4.6. *Euskararen normatibizazioa*

Bestalde, bada tresna esanguratsua ere, euskara arautzeko xedeetan. Hainbatez, gure buruari gero eta ozenago egin behar diogun galderak ere hemen du bere kokalekua, ukaezina baita egungo gizarteetan jakitate espezializatuak hiztegi orokorretan duen sarbide azpimarragarria:

«Kontua da espezialistena eta espezialitateko hori nola neurtu eta barruratu. Labur-zurrean esanda, orekaren nondik norakoak nola zehaztu. Horretan, zalantzarik ez izan, Euskaltzaindiak zuen lana beharko du, Akademiaren emaitzak balioets ditzazuen eta zuen arrangurak barrura ditzagun, ahal delarik, modurik sistematiko eta agerikoenetan. Horrelaxe lortuko dugu, menturaz, egun munduan zehar zabaltzen ari dena euskaraz ere egitea, hots, Cabre aditu katalanaren esanari helduz, terminologia in vitro batetik terminologia in vivo batera igarotzea, eten eta jausirik gabe (ANDRES URRUTIA, *Hizkuntza orokorra...*, 60. or.)».

Estatistikek erakusten dute horren gorakada. Euskararen kasuan, Euskaltzaindiaren Hiztegi Batuaren bigarren itzulian, %5,16koa da ehunekoa, lehen hiru letretan; DRAE '01 horretan, aldiz, %8koa:

«Las apariciones de marcas jurídicas en el DRAE '01 (1498) representan el 8% del total de apariciones de marcas técnicas (19.160) y colocan al Derecho como tercera disciplina más representada, después de la Medicina (10,2%) y el transporte marítimo (9,6%) (LÓPEZ SAMANIEGO, *La terminología...*, 296. or.)».

Horri gehitzen badiogu zuzenbideak euskararen historia linguistikoan duen ibilera urria, onargarria da lan lexikografiko eta terminologikoa, tesuinguru elebidunean, etorkizuna eta zeresana izatea, euskararen esparruan, hizkera arruntean nahiz espezialitatekoetan, eta, esan gabe doa, zuzenbidearen hizkeran ere.

6.4.7. *Azkena*

Bukaerarako utzi dugu guretzat pisu handikoa den azken oharra. Nafarroako Foru Komunitatearen legeen multzoak, corpus testual gisa hartuta,

datu-basea osatzeko bidea eman digu. Beharrezkoa da hori osatzea eta finkatzea, hain zuzen ere, itzultzaileek eta hizkuntza-teknikariek onurarik handienak atera ditzaten lantresna horretatik, eta, azken batean, euren eguneroko zereginetatik.

Gure aldetik, zuen harrera eta arreta eskertzea besterik ez dugu; zuen iradokizunak egiteko gaitasuna piztu; eta proposatu, beharbada, datu-base horren argitalpena, paperean bederen, euskarazko hiztegi juridiko elebidun baten hasiera izan dadin, Nafarroako Foru Komunitatearen eta Euskaltzaindiaren artean egin daitekeena.

Gaur badugu bidea horretarako, eta beste lan batzuetarako ere bai. Horien guztien helmugak euskararen aitzinamendua izan behar duela uste dugu guk, uste dugulako, berebat, euskal kulturaren itzultzaile, teknikari eta legelariok zer esan eta zer egin ugari dugula.

7. Bibliografia

AGINTARITZA – ALDIZKARIETATIKAKO HITZ–BILDUMA. VOCABULARIO DE LOS BOLETINES OFICIALES, 1985. Vitoria-Gasteiz: Diputación Foral de Álava, 673.

AGUILAR, L., 2001, *Lexicología y terminología aplicadas a la traducción. Curso práctico de introducción*, Materials, 106. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions. Departament de Filologia Espanyola, 86.

AHUMADA, I. (arg.), 2002, *Diccionarios y Lenguas de especialidad. V Seminario de Lexicografía Hispánica. Jaén, 21 al 23 de noviembre de 2001*. Jaén: Seminario de Lexicografía Hispánica. Universidad de Jaén, 226.

AIERBE MENDIZABAL, A., 2007, «Las unidades fraseológicas eventivas del lenguaje administrativo español y su traducción a la lengua vasca», in LUQUE DURÁN, J. de D. eta PAMIES BERTRÁN, A. (arg.): *Interculturalidad y lenguaje 2. Identidad cultural y pluralidad lingüística*. Granada: Granada Lingüística. Serie Collectae, 13-23.

ALCARAZ VARÓ, E., MATEO MARTÍNEZ, J., YUS RAMOS, F. (arg.), 2007, *Las lenguas profesionales y académicas*. Bartzelona: Ariel Lenguas Modernas. IULMA, 325.

ALEJOS JUEZ, M. T., 2005, «El lenguaje jurídico-mercantil: análisis lingüístico de documentos contractuales en inglés», in CURADO FUENTES, A. eta beste batzuk

(arg.): *Languages for Academic and Professional Purposes in the 21st century University Framework*. Cáceres: Universidad de Extremadura, 16-26.

AZORÍN, D. eta SANTAMARÍA, M. I., 2004, «El diccionario de autoridades (1726-1739) y el diccionario castellano (1786-1793) de Terreros y Pando ante la recepción de las voces de especialidad». *Revista de Investigación Lingüística*, 7. zk., 49-69.

BEAUDOIN, LI. L., 2007, «La traduction juridique au Canada. Contraintes linguistiques et juridiques. L'apport de la jurilinguistique», in SUEUR, J. J. (zuz.), *Interpréter & Traduire. Actes du colloque international des 25 et 26 de novembre 2005 Faculté de Droit de Toulon*. Brusela: Bruylant, 171-184.

BOCQUET, Cl., 2008, *La traduction juridique. Fondement et méthode*. Brusela. De Boeck, 122.

BORJA ALBI, A., 2007, «Los géneros jurídicos». in ALCARAZ VARÓ, E. MATEO MARTÍNEZ, J., YUS RAMOS, F. (arg.): *Las lenguas profesionales y académicas*. Bartzelona: Ariel Lenguas Modernas. Ariel eta Institut Interuniversitari de Llengües Modernes Aplicades de la Comunitat Valenciana, 141-153.

CABRÉ, M. T. eta GELPÍ, C., 2000, «Lexicographie bilingue catalan-espagnol: exemples de contrastivité dans le lexique juridique», in SZENDE, Th. (zuz.): *Approches contrastives en lexicographie bilingue*. Paris: Honoré Champion Éditeur, 335-358.

CAMPOS PARDILLOS, M. A., 2007, «El lenguaje de las ciencias jurídicas: nuevos retos y nuevas visiones», in ALCARAZ VARÓ, E. MATEO MARTÍNEZ, J., YUS RAMOS, F. (srg.): *Las lenguas profesionales y académicas*. Bartzelona: Ariel Lenguas Modernas. Ariel eta Institut Interuniversitari de Llengües Modernes Aplicades de la Comunitat Valenciana, 155-165.

CAMPOS PLAZA, N. A., CANTERA ORTIZ DE URBINA, J., ORTEGA ARJONILLA, E., 2005, *Diccionario Jurídico-económico francés-español/español-francés*. Granada: Editorial Comares, 455.

CHROMÁ, M., 2004, *Legal Translation and the Dictionary*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 122.

CONTRERAS IZQUIERDO, N. M., 2008, *El diccionario de lengua y el conocimiento especializado en la sociedad actual*. Jaén: Universidad de Jaén, 261.

DÍEZ DE REVENGA TORRES, P., 2001, «Innovación y tradición en las lenguas de especialidad: el ejemplo de la lengua jurídica», in BARGALLO, M. eta beste batzuk (arg.): *Las lenguas de especialidad y su didáctica. Actas del Simposio Hispano-Austriaco*. Tarragona: Universitat Rovira i Virgili. Departament de Filologies Romàniques, 103-112.

FALZOI ALCÁNTARA, M. del C., 2004, «Lenguaje jurídico y traducción: Hacia una propuesta didáctica», in BRAVO UTRERA, S. (arg.): *Traducción, Lenguas, Literaturas. Sociedad del Conocimiento. Enfoques desde y hacia la cultura*. Las Palmas Kanaria Handikoa: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria, 57-73.

FERNÁNDEZ BELLO, P., 2008, «Las colocaciones en el lenguaje jurídico», in MELLADO BLANCO, C. (arg.): *Colocaciones y fraseología en los diccionarios*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 69-84.

GÉMAR, J-C., 2003, «Langage du droit, Dictionnaire bilingue et jurilinguistique. Le cas du Dictionnaire de Droit Privé. Private Law Dictionary du Québec: Traduire ou exprimer le droit?», in SZENDE, Th. (zuz.): *Les écarts culturels dans les dictionnaires bilingues*. Paris: Honoré Champion Éditeur, 173-189.

GÉMAR, J-C. eta HO-THUY, V., 1997, *Difficultés du langage du droit au Canada*. Quebec.: Les éditions Yvon Blais Inc. 2. argitaraldia, 282.

GÓMEZ GUINOVART, X. eta TORRES PADÍN, A., 2004, *Vocabulario xurídico-administrativo galego-castelán*. Vigo: Universidade de Vigo, 539.

———, 2006, «Extracción dun vocabulario xurídico-administrativo galego-castelán a partir dun corpus paralelo». *Terminología y derecho: complejidad de la comunicación multilingüe. V Actividades de IULATERM de Verano (4-14 de julio de 2005)*. Bartzelona: Institut Universitari de Lingüística aplicada. Universitat Pompeu Fabra, 175-188.

GONZÁLEZ SALGADO, J. A., 2009, «El lenguaje jurídico del siglo XII». *Diario La Ley*. 7209 zk., 1-6.

GREENSTEIN, R. (zuz.), 2003, *Langue, culture et code: regards croisés*. Paris: L'Harmattan, 203.

GROFFIER, E. eta REED, D., 2007, *La lexicographie juridique. Principes et méthodes*. Quebec: Les éditions Yvon Blais Inc., 151.

HAENSCH, G., WOLF, L., ETTINGER, S., WERNER, R., 1982, *La lexicografía (De la lingüística teórica a la lexicografía práctica)*. Madril: Gredos, 563.

HENRÍQUEZ SALIDO, M. do C., 2002, *El vocabulario jurídico en el «Diccionario da Academia das Ciências de Lisboa» y el «Diccionario de la Real Academia Española»*. Lisboa: Academia das Ciências de Lisboa, 386.

———, 2005, *Para una historia de la lengua de la ciencia: el vocabulario jurídico en el Tesoro de Covarrubias*. Revista Portuguesa de Humanidades. 9. liburukia. 1/2. Faculdade de Filosofia da U.C.P. Braga, 115.

HERNANDO DE LARRAMENDI, M., 1999, «Caracterización del lenguaje legislativo español». *Lenguas para fines específicos (VI) Investigación y enseñanza*. Salamanca: Universidad de Alcalá, 207-215.

HERRI ARDURALARITZAREN EUSKAL ERAKUNDEA. EUSKO JAURLARITZAREN KULTURA SAILA, 2002, *Terminologia-lanaren metodologiako eskuliburua*. Gasteiz: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, 63.

LÍBANO ZUMALACÁRREGUI, Á., 2001, «Raíces históricas del lenguaje de la economía y el comercio», in BARGALLO, M. eta beste batzuk (arg.): *Las lenguas de especialidad y su didáctica. Actas del Simposio Hispano-Austriaco*. Tarragona: Universitat Rovira i Virgili. Departament de Filologies Romàniques, 235-243.

L'HOMME, M. C. eta VANDAELE, S. (zuz.), 2007, *Lexicographie et Terminologie: Compatibilité des modèles et des méthodes*. Ottawa, Ontario: Université de Ottawa, 333.

LÓPEZ SAMANIEGO, A., 2005, «La terminología jurídica en los diccionarios de lengua del siglo XXI», in CURADO FUENTES, A. y otros (arg.): *Languages for Academic and Professional Purposes in the 21st Century University Framework*. Cáceres: Universidad de Extremadura, 289-298.

LURRALDE ANTOLAMENDU ETA HIRIGINTZARI BURUZKO HITZ-BILDUMA. GLOSARIO SOBRE TÉRMINOS DE ORDENACIÓN DEL TERRITORIO Y URBANISMO, 1995, Vitoria-Gasteiz: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, 1010.

MARTÍN ZORRAQUINO, M. A. eta ALIAGA JIMÉNEZ, J. L. (arg.), 2003, *La lexicografía hispánica ante el siglo XXI. Balance y perspectivas*. Zaragoza: Gobierno de Aragón. Departamento de Educación, Cultura y Deporte. Institución «Fernando el Católico». Excma. Diputación de Zaragoza, 282.

MARTÍNEZ MOTOS, R., 2006, «La traducción de términos del derecho de sucesiones: asimetría cultural y búsqueda de equivalentes», in CABRÉ, M. T., BACH, C., MARTÍ, J. (arg.): *Terminología y derecho: complejidad de la comunicación multilingüe (V Simposio Internacional de Terminología)*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Universitat Pompeu Fabra. Serie Activitats, 18, 217-231.

MATULEWSKA, A., 2007, *Lingua Legis in Translation. English-Polish and Polish-English Translation of Legal Texts*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 324.

MAYORAL ASENSIO, R., 2004, «Lenguajes de especialidad y traducción especializada. La traducción jurídica», in GONZALO GARCÍA, C. eta GARCÍA YEBRA, V. (arg.): *Manual de documentación y terminología para la traducción especializada*. Madrid: Arco/Libros 49-71.

MOREL SANTASUSAGNA, J., 2001, «Observacions sobre la divulgació del coneixement especialitzat a propòsit del dret de família», in BRUMME, J. (arg.): *La historia de los lenguajes iberorrománicos de especialidad. La divulgación de la ciencia*. Madrid: Vervuert-Iberoamericana, 295-307.

NACIFF, S., 2008, «Terminología y traducción jurídica». *La Traducción. Hacia un encuentro de lenguas y cultura*. Córdoba (Argentina): Centro de Investigación y Traducción. Editorial Comunicarte, 217-224.

OBSERVATORI DE NEOLOGIA. INSTITUT UNIVERSITARI DE LINGÜÍSTICA APLICADA. UNIVERSITAT POMPEU FABRA, 2004, *Llengua catalana i neologia (Part I. La creació lèxica en català. Part. II. Recull de neologismes)*. Barcelona: Meteora, 399.

ORDOÑEZ SOLIS, D., 2002, «Lenguaje judicial: argumentación y estilo». *Diario La Ley*. 5564 zk., 1-38.

OREGI, E., 2010, «Korredakzioa araugintzan. Itzulpenaz haratago» www.erabili.com

ORTS LLOPIS, M. Á., 2005, «Vagueness vs ambiguity: the construction of legal texts in English and Spanish». in CURADO FUENTES, A. y otros (arg.): *Languages for Academic and Professional Purposes in the 21st century University Framework*. Cáceres: Universidad de Extremadura, 77-82.

OTAOLA OLANO, C., 2004, *Lexicología y semántica léxica (Teoría y aplicación a la Lengua Española)*. Madrid: Ediciones Académicas, S.A., 435.

PORTO DAPENA, J. A., 2002, *Manual de técnica lexicográfica*. Madrid: Arco/Libros, 367.

- RAFEL I FONTANALS, J., 2005, *Lexicografia*. Bartzelona.: Editorial UOC, 177.
- REY, A., 2008, *De l'artisanat des dictionnaires à une science du mot. Images et modèles*. Paris: Armand Colin, 303.
- ROBLES MORCHÓN, G., 2007, *Pluralismo jurídico y relaciones intersistémicas (Ensayo de teoría comunicacional del Derecho)*. Iruñea: Thomson – Civitas, 250.
- SALGADO, M. B., 2007, *Lexique bilingue de termes juridiques (français-espagnol)*. Paris: Ellipses, 328.
- SAMANIEGO FERNÁNDEZ, E., 2005, «El lenguaje jurídico: peculiaridades del español jurídico», in FUERTES OLIVERA, P. (Koord.): *Lengua y Sociedad: Investigaciones recientes en Lingüística aplicada*. Valladolid: Universidad de Valladolid, 273-3SECO, M., ANDRÉS, O., RAMOS, G., 1999, *Diccionario del español actual*. Madril: Santillana Ediciones Generales. I. liburukia, 2274.
- SECO, M., ANDRÉS, O., RAMOS, G., 2005, *Diccionario Fraseológico documentado del Español Actual. Locuciones y modismos españoles*. Madril: Santillana Ediciones Generales, 1084.
- SUEUR, J.J. (zuz.), 2007, *Interpréter & traduire. Actes du colloque international des 25 et 26 novembre 2005 Faculté de Droit de Toulon*. Brusela: Bruylant, 366.
- TABARES PLASENCIA, E., 2004, «Estudio de la formación de palabras en el ámbito del derecho civil español», in FABER, P., JIMÉNEZ, C., WOTJAK, G. (arg.): *Léxico especializado y comunicación interlingüística (VI Congreso Internacional de Lingüística Hispánica. Leipzig, del 8 al 12 de octubre de 2003)*. Granada: Granada Lingvistica. Serie Collectae, 159-175.
- THIRY, B., 2005, *Diccionario jurídico. Terminología de la responsabilidad civil (español-francés / francés-español)*. Granada: Comares, 424.
- THIRY, B., 2009, *Terminología y Derecho. La responsabilidad civil extracontractual. Contribución a su tratamiento terminográfico y a la Teoría de la Terminología*. Granada: Editorial Atrio, 346.
- TORRENT, J., 2006, «El lèxic en la traducció jurídica», in VIGO I BONADA, J. eta MESTRES I SERRA, J. M. (Arg.): *III Seminari de Correcció de Textos (La terminologia i la correcció de textos)*. Bartzelona: Institut d'Estudis Catalans, 117-125.
- UGARTEBURU GASTAÑARES, I., 2003, «Lexicografía especializada en lengua vasca», in GUTIÉRREZ RODILLA, B. M. (arg.): *Aproximaciones al lenguaje de la ciencia*. Burgos: Instituto castellano y leonés de la lengua. Colección Beltenebros, 1. zk., 465-497.

URKIA, M., (2010, «Corpungintzaren garrantzia hizkuntzalaritzan eta euskararen egoera» in *Plazaberrri* (2010-01-27), www.euskaltzaindia.net

URRUTIA BADIOLA, A., 2005, «Jurista euskalduna, jurista elebiduna» in LARRAZABAL BASAÑEZ eta OREGI GOÑI, E. (koord.): *Hizkera juridikoa eta itzulpengintza: euskararen norabidea. Deustuko Unibertsitatean j2004ko azaroaren 17 eta 18an egindako sinposioaren agiriak*. Bilbo: Deustuko Unibertsitatea. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea, 147-171.

———, 2005, «Hizkuntza orokorra-xede berezietarako hizketrak. Hiztegi Batuaren zeregina» in *Uztaro*, 55.zk., 49-60.

———, 2008, «Legeen eta Administrazioaren hizkera, testu-antolatzaileen ikuspegitik» in *Euskera*, 53. liburukia, 525-546.

URRUTIA BADIOLA, A. eta URRUTIA IDOAGA, E., 2006, «Euskaltzaindiaren Hiztegi Batua (2. itzulua: A, B, C letrak) eta euskarazko terminologia juridiko-administratiboa: ezaugarriak eta jokaerak». AVD-ZEA Academia Vasca de Derecho. Zuzenbidearen Euskal Akademia. 10. zk., 71-109.

———, 2007, «Onomasiologia eta terminologia: www.iev.deusto.es biblioteka juridiko elebidunaren hustuketarako irizpideak». AVD-ZEA Academia Vasca de Derecho. Zuzenbidearen Euskal Akademia. 13. zk., 91-152.

———, 2009, «Deustuko Unibertsitateko euskara juridikoaren ikerketa-taldeen esperientzia» in Zenbait Autore: *Nomografia eta arau-idazketa elebiduna. Nomografía y corrección legislativa*. Bilbo: Deustuko Unibertsitatea, 91-128.

URRUTIA IDOAGA, E., 2005, «Zuzenbidearen irakaskuntza eta euskara, itzulpenaren ikuspegitik: Deustuko Unibertsitatea» in LARRAZABAL BASAÑEZ, S eta OREGI GOÑI, E. (koord.): *Hizkera juridikoa eta itzulpengintza: euskararen norabidea. Deustuko Unibertsitatean. 2004ko azaroaren 17 eta 18an egindako sinposioaren agiriak*. Bilbo: Deustuko Unibertsitatea. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea, 173-208.

ZABALA, I., MARTÍNEZ, M., ELORDUI, A., 2006, «La variación terminológica en contextos sociolingüísticos minorizados: el caso de la lengua vasca», in CABRÉ, M. T., ESTOPÀ, R., TEBÉ, C. (Arg.): *La terminología en el siglo XXI. Contribución a la cultura de la paz, la diversidad y la sostenibilidad (Actas del IX Simposio Iberoamericano de Terminología RITERM04)*. Bartzelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Universitat Pompeu Fabra. Serie Activitats, 17, 837-850.

ZENARRUZABEITIA ALONSO, L., 2009, «Euskarazko testu juridikoen idazkuntza itzulpenaren bidez: UZEIko esperientzia» in ZENBAIT AUTORE: *Nomografia eta arau-idazketa elebiduna. Nomografía y corrección legislativa*. Bilbo: Deustuko Unibertsitatea, 201-209.

ZENBAIT AUTORE, 1991, *Dictionnaire de Droit Privé et lexiques bilingues*. Montréal. Québec: Les Éditions Yvon Blais. 2. argitaraldia zuzendua eta osatua, 741.

———, 1991, *Private Law Dictionary and bilingual lexicons*. Montréal. Québec: Les Éditions Yvon Blais. 2. argitaraldia zuzendua eta osatua, 611.

———, 2005, *Novas palabras galegas. Repertorio de creaciones léxicas rexistradas na prensa e internet*. Vigo: Observatorio de Neoloxía da Universidades de Vigo. Área de Normalización Lingüística da Universidades de Vigo, 396.

———, 2008, *The Law of Bilingual Interpretation*. Markham. Ontario: Lexis Nexis Canada, 216.

———, 2009, *Nomografia eta arau-idazketa elebiduna. Nomografía y corrección legislativa*. Bilbo: Deustuko Unibertsitatea, 275.